Regionala Hunedoara-Deva
Biblioteca Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7719 | Vineri 31 mai 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

VIZITA ÎN R.S.F. IUGOSLAVIA A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI DE STAT ROMÂNE, CONDUSĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

DUBROVNIK 30 — Trimișii speciali Agerpres, S. Strujan și N. Ploopeanu, transmit: Ziua de joi a prilejuit delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat, cunoștința cu mărturii ale străvechii civilizații ce a înflorit pe litoralul iugoslav al Adriaticii, cu roadele eforturilor depuse de poporul prieten pentru punerea în valoare a acestor mari atracții turistice.

Dimineața a fost consacrată vizitării orașului Dubrovnik, vestită cetate cu comori ale arhitecturii medievale, în care se îmbină stilurile barocului și goticului cu arta renascentistă. Acestora li se adaugă astăzi noile construcții înălțate în anii socialismului — lăcașuri de cultură și artă, complexe comerciale, hoteluri moderne și magistrala Adriaticii, arteră turistică deosebit de animată. Oaspeții români au fost însoțiți de Iakov Blajevici, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., președintele Skupștinei R.S. Croația, Nikola Gril, președintele Skupștinei orășenești, Pavlo Bakarici, președintele Conferinței orășenești a U.S.P.M., și alte persoane oficiale.

În arhiva Dubrovnikului, înalților oaspeți le-au fost înfățișate documente atestînd relațiile largi pe care le întreținea orașul republică cu provinciile limitrofe și cu celelalte republici de pe litoral. Printre documente se află și unul care ilustrează relațiile Dubrovnikului cu Moldova în vremea domnitorului Alexandru cel Bun.

Solii poporului nostru vizitează apoi vechea farmacie întemeiată de călugării franciscani în anul 1317 — una din cele mai vechi din Europa. Sînt prezentate tratate de farmacologie și alte documente ce dovedesc nivelul de cultură atins pe aceste meleaguri.

Membrii delegației române de partid și de stat fac apoi un scurt popas la Palatul rectorilor — astăzi muzeu — care ilustrează aspecte interesante ale organizării statale a vechiului Dubrovnik. Directorul muzeului, prof. Ante Kalmeta, prezintă oaspeților încăperile Palatului, sala de primire a ambasadorilor, cabinetul de lucru al dogelui, picturi și costume de epocă. În continuare, oaspeții vizitează muzeul maritim, la intrarea căruia străjuiesc vechi tunuri de bronz și ancore ale corăbiilor, simboluri ale puterii militare și economice a Republicii dalmatine. Directorul muzeului, Iosip Luetici, înfățișează modele de corăbii din diferite epoci, printre care cele din secolul al XVI-lea, cînd Dubrovnikul se număra printre primele puteri maritime ale Europei. O hartă din muzeu — cercetată cu interes de oaspeți — constituie încă o mărturie a legăturilor comerciale ale Dubrovnikului cu țările românești. La plecarea din muzeu, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer au semnat în cartea de onoare.

În semn de amintire a vizitei la Dubrovnik, președintele Skupștinei orășenești, Nikola Gril, a oferit tovarășului Nicolae Ceaușescu macheta unui galion — gen de corabie care a dus faima temerarilor marinari și vredniciei constructorilor navali din portul adriatic. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a dăruit locuitorilor orașului Dubrovnik o machetă a farului din Constanța.

★

Jakov Blajevici, președintele Skupștinei R.S. Croația, a oferit la Hotelul Excelsior un dejun în cinstea tovarășului Nicolae Ceaușescu și soției sale. Au participat membrii delegației române, persoanele oficiale iugoslave care o însoțesc, precum și conducători ai organelor locale de partid și de stat.

Tovarășii Jakov Blajevici și Gheorghe Rădulescu au toastat pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele român și iugoslav, în sănătatea conducătorilor de partid și de stat din cele două țări.

(Continuare în pag. a V-a)

În orașul Dubrovnik

ÎN ZIARUL DE AZI:

• Factori care impietează afirmarea industriei locale din județul Alba • Faptul divers • O mișcare obscurantistă, antinațională, de tristă amintire • Surse ale mediocrității în pregătirea universitară

Se toarnă betonul la barajul de la Poiana Uzului

A trecut un an și jumătate de cînd a început construcția complexului hidrotehnic de la Poiana Uzului, care va contribui la îmbunătățirea alimentării cu apă a localităților și obiectivelor industriale de pe Valea Trotușului. În acest răstimp, la Poiana Uzului, acolo unde se va înălța barajul, s-au executat 500 000 mc excavații, din care 200 000 mc în stîncă. O dată cu terminarea acestor lucrări, construcția barajului a intrat într-o nouă fază: brigăzile conduse de frații Gheorghe și Niculae Asimionesei, Vasile Bran, Ștefan Scutaru și alții, care ani de-a rîndul au durat stavile în calea Bistriței, lucrează acum la turnarea betoanelor în fundația barajului. Opt din cele 33 de blocuri ale barajului au și început să prindă contur.

Inginerul Liviu Guțiu, șeful șantierului, ne-a relatat cîteva amănunte interesante despre această nouă construcție. Stăvilarul din munții Ciucului, în corpul căruia se vor ingloba 840 000 m.c. beton, va fi un baraj cu contraforți, tip ciupercă, asemănător celui de pe Firiza. O noutate o constituie faptul că, pentru prima oară în țara noastră, betonul este turnat în cofraje executate din elemente prefabricate din beton. După turnare, cofrajele rămîn înglobate în corpul barajului, realizîndu-se astfel o productivitate ridicată și însemnate economii de material lemnos.

Un alt obiectiv, la care se lucrează intens, este drumul de acces la coronamentul barajului. Aici se fac mari lucrări de artă. Numai pe o porțiune de 3,5 km au fost construite 20 poduri și podețe și 1 500 metri zidărie. Acum se lucrează la zidăria de sprijin pe ultimul kilometru de drum.

Gh. BALTĂ
corespondentul „Scînteii"

Anchetă în legătură cu îndeplinirea unei importante sarcini de partid în economie

AȚI LICHIDAT ANOMALIA PIERDERILOR PLANIFICATE?

Conducerea partidului a relevat în repetate rînduri gravitatea tolerării pierderilor planificate, a pierderilor în general, precum și necesitatea înlăturării lor, a rentabilizării tuturor întreprinderilor și produselor — sarcină de mare răspundere a întreprinderilor industriale și a ministerelor de resort. În acest sens, la plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Este timpul să lichidăm această anomalie, această gravă manifestare de înapoiere economică. Nici o economie nu-și poate permite să organizeze o producție cu deficit, să finanțeze unele întreprinderi pe seama altora". La Conferința Națională a P.C.R. s-a accentuat din nou, cu putere, sarcina lichidării cît mai grabnice a pierderilor planificate.

Desfășurată în cadrul acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii, ampla intervenție de extirpare a pierderilor planificate, de mobilizare a rezervelor interne pentru rentabilizarea tuturor unităților economice și produselor a dat o serie de rezultate pozitive. Ea s-a concretizat în rentabilizarea multor întreprinderi, a numeroase produse, ceea ce a contribuit la ridicarea nivelului eficienței activității economice. Tendința evolutivă „de la pierderi la beneficii" a devenit cuvînt de ordine și unitate de măsură a eforturilor întreprinderilor pe drumul rentabilizării. Totuși, nu în toate cazurile s-a reușit evitarea pierderilor planificate. Acum, după mai bine de un an de la declanșarea acțiunii de rentabilizare, în unele întreprinderi pierderile persistă, ridicîndu-se peste nivelul planificat, iar în altele programate cu beneficii s-au înregistrat din nou... pierderi. O atare stare de lucruri persistă îndeosebi în unele întreprinderi din Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Minelor și Ministerul Industriei Construcțiilor.

REDĂM, ÎN PAGINA A III-A, CONSTATĂRILE, PRILEJUITE DE ANCHETA NOASTRĂ, ÎN LEGĂTURĂ CU ÎNDEPLINIREA ACESTEI IMPORTANTE SARCINI DE PARTID, ÎN CELE TREI RAMURI INDUSTRIALE AMINTITE.

CU FAȚA LA TALENT

opinii

de Ecaterina OPROIU

Cinematografia, noastră nemaifiind „tînăra noastră cinematografie" poate să suporte — este momentul să poată — o discuție sinceră, frontală, fără menajamente. Fără circumstanțe atenuante, fără nihilisme, dar și fără naive iluzionări. Această discuție, cred eu, trebuie să nu fie sporadică și legată mai mult sau mai puțin de mișcările organizatorice care se produc înăuntrul studiourilor (curba de pînă acum a discuțiilor arată: cu cît o conducere este mai nouă cu atît spiritul ei critic este mai dezvoltat și mai liber, și invers). Această discuție scrisă și orală, purtată și de critici, dar în primul rînd de creatori, trebuie să fie permanentă. Ea trebuie să întovărășească în fiecare clipă creația, trebuie să fie **atmosfera creației**, oxigenul creației. Există condițiile obiective pentru o asemenea dezbatere. Am acumulat o experiență instructivă, s-au făcut mai multe filme care pot reprezenta un bun start, pe plan național și internațional s-au afirmat cîteva nume de care putem lega multe speranțe. Oricît de ascuțit ar fi spiritul nostru critic nu putem să omitem că tonele de energie care s-au cheltuit în ultimii ani în această zonă nu s-au risipit în neant. Există deci un context în care ne putem pune cîteva întrebări vitale. De pildă:

O cultură se dezvoltă conform principiului vaselor comunicante. Un plus de gîndire, un plus de experiență dintr-o zonă va provoca o stare propice și pentru zonele învecinate. De ce totuși gîndirea și experiența filmului nostru au încă aerul că rămîn pe un canal astupat? De ce ecranul nostru nu ne-a dat un echivalent cinematografic al „Moromeților"? De ce în timp ce în presă se discută cu un înalt curaj cetățenesc cele mai complicate probleme ale existenței noastre, filmul „nu îndrăznește", nu îndrăznește să pună decît probleme minore, periferice. De ce?

În primul rînd, după părerea mea, este vorba de un climat stimulator. O școală națională pentru a se dezvolta ca școală națională are nevoie de o atmosferă bună, de idei novatoare, de un schimb viu și neîntrerupt de opinii, de o statornică nemulțumire de sine, de o sfîntă și neîmblînzită neliniște. Fără această efervescență e greu de imaginat o mișcare artistică. O oarecare mișcare există totuși și în cinematografia noastră; ea, nu știu de ce, ne amintește de icebergurile care deasupra apei își arată o mică parte din volum, restul, grosul, nu se vede, restul, grosul e sub nivelul oceanului. Oarecare freamăt există, deci, și în filmul nostru, dar din păcate el nu s-a consumat nici în bătălia pentru cutare scenariu, nici în disputa pasionată pentru o anumită tendință artistică, pentru un anumit stil. De cele mai multe ori, el s-a consumat la un etaj inferior dezbaterilor creatoare. Numele nepoetic al acestui freamăt este, uneori, zbuciumul de a obține să faci un film (aici freamătul este de cele mai multe ori — nu dramatizez deloc — sudoare, viață scurtată). Alteori freamătul se consumă în planul darwinismului: lupta pentru a-ți face ție loc înghesuindu-i eventual pe alții, lupta pentru calificativul maxim (în ultimii ani nici un film n-a fost notat în cadrul studioului cu „mediocru"). Alteori freamătul se numește shakespearian: vorbe, vorbe, vorbe: de multe ori el poartă numele prozaic de impostură, alteori de invidie colegială (o! cîte tomuri ar putea fi scrise despre invidie). Nu! În afara unor rarisime excepții, acest freamăt nu se poate, în nici un caz, confunda cu o mișcare pentru afirmarea unor crezuri artistice, fie ele oricît de firave.

Să fim lucizi. Un darwinism mai mult sau mai puțin pronunțat a existat în toate sectoarele stăpînite de muze. Acesta este în raport cu calitatea morală și intelectuală a materialului uman și nimeni nu cred că-și face iluzia că există măsuri organizatorice capabile să purifice imediat caracterele, și să distribuie calități morale.

Nu cred deci că un bun climat creator se poate naște prin măsuri organizatorice, dar cred că există măsuri organizatorice care pot favoriza înfiripirea unui bun climat de creație.

Prima dintre aceste măsuri este: **promovarea valorilor autentice pe** toată scara de răspunderi: în artă, în administrație, în tehnică, pe fiecare post de care depinde soarta filmului românesc. Eu una, nu văd antidot mai eficace. Valoarea autentică este antidotul stagnării și al nepriceperii, antidotul meschinăriei și al birfei. E antidotul fricii — frica de soluții îndrăznețe, frica de a pierde scaunul. E antidotul prostiei, al prostiei violente și al prostiei blajine, al delictului de a fi prost. E antidotul noțiunii de băiat bun (jalnică noțiune. Bun de ce? Bun la toate? Bun de gură? Bun de dat din coate?). E antidotul mentalității: „să-l lăsăm, că-i un om cinstit" (ca și cum „a fi cinstit" nu trebuie să fie o axiomă morală, ca și cum această calitate elementară și sine qua non poate înlocui tot, inclusiv priceperea).

Cinematografia noastră este, într-o măsură demnă de luat în seamă, victima mediocrității. În decursul anilor darwinismul de care vorbeam mai sus — și nu numai el — a creat o adevărată legitate a mediocrității. Mediocritatea și-a impus (cu unele excepții) criteriile ei, mecanismul ei, normele ei. Ea a creat o adevărată dictatură măruntă, și uneori nevăzută. Nu trebuie să ne mirăm prea mult de rezultate. Rezultatele sînt firești, sînt previzibile și ar fi fost un miracol ca să fie altfel. Mediocritatea nu poate genera decît mediocrități.

Promovarea valorilor autentice, o promovare susținută, consecventă nu

(Continuare în pag. a IV-a)

Cu începere din anul 1970

Organizarea Tîrgului internațional — București

Potrivit unei hotărîri a Consiliului de Miniștri, cu începere din anul 1970, în Capitală se va organiza, la fiecare doi ani, în luna octombrie, Tîrgul internațional — București.

La prima ediție a tîrgului vor fi prezentate produse ale industriei construcțiilor de mașini, mașini-unelte, produse electrotehnice și electronice, precum și unele utilaje pentru industria ușoară. Pentru edițiile din anii următori, tîrgul va putea avea ca obiect și produse ale altor sectoare industriale.

Tîrgul internațional București va fi organizat pe terenurile din preajma Complexului de expoziții din Piața Scînteii.

(Agerpres)

anchetă socială

„Gestiunea bugetului uman" al colectivității

Parafrazînd binecunoscutul dicton „omul potrivit la locul potrivit" putem spune că în viața socială funcționează și imperativul: **„sarcina potrivită pentru omul potrivit"**. Relațiile și corelațiile dialectice: **oameni-sarcini** se dovedesc, în practică, un factor fertil pentru tot mai buna folosire a energiilor și capacităților umane în scopul continuei înfloriri a societății noastre socialiste. **Cum se poate obține ca sarcinile să fie întotdeauna pe măsura oamenilor cărora le sînt încredințate sau, mai bine zis, ca oamenii să fie la înălțimea sarcinilor? Oare „încărcătura" de sarcini este întotdeauna echitabil repartizată între membrii colectivului, în așa fel încît fiecare, pe măsura puterilor sale, să aibă conștiința și satisfacția de a participa la opera comună?**

Normal ar fi ca problema sarcinilor strict profesionale să fie limpede pentru toată lumea, deoarece — prin însuși actul remunerației — aceste sarcini capătă o semnificație socială precisă, transformîndu-se în **îndatoriri de serviciu**. Și, totuși, chiar și în acest domeniu există încă unele neconcordanțe generatoare de confuzii care, în practică, se reflectă nociv în munca unor unități economice sau instituții. Conf. dr. **Octavian Berlogea**, directorul Institutului de expertiză și recuperare a capacităților de muncă, ne-a împărtășit opinia în această privință:

— După cum se știe, fiecărui post din schemă trebuie să-i corespundă una sau mai multe sarcini cu finalitate bine determinată, care să justifice întru totul prezența unui om cu o anume calificare pe acest post. E un adevăr esențial, **temelia oricărei organizări raționale a muncii**, dar realitatea ne arată că nu-și găsește întotdeauna întruchiparea efectivă și consecventă în fapte. Desigur, în cele mai multe cazuri avem de-a face cu o **echivalență precisă între funcție, post, loc de muncă și sarcinile de serviciu ce conferă acestora conținutul unei activități concrete, autentice**. Mă refer mai ales la domeniul producției materiale nemijlocite, unde acționează principiul normării și unde, în consecință, există și posibilitatea verificării exacte a „acoperirii" postului cu muncă reală. Nu trebuie însă să uităm că există destule activități anevoie de normat, cum sînt cele administrative, de conducere etc. Ei bine, îndeosebi în acest domeniu **precizia echivalențelor este nu o dată înlocuită prin contururile difuze, neclare ale ambiguității atribuțiilor.**

— Și care este efectul social?

— Nebulozitatea în determinarea sarcinilor de serviciu constituie un ogor prielnic pentru apariția acelor buruieni sociale care se numesc **chiulul și lipsa de răspundere**. Cînd unui post sau unei funcții nu-i corespund obligații precise, sarcini clare, **finalități constatabile**, pe ce temei să-l tragi la răspundere chiar pe chiulangiul cel mai înverzerat?

...La uzinele „Timpuri noi" din Capitală, consiliera juridică Elena Mihai trecea pînă mai deunăzi drept un funcționar dacă nu foarte harnic, în orice caz conștiincios. Sarcina ei de serviciu era condensată în următoarea formulă, care evocă perfect nebulozitatea de care pomenea interlocutorul nostru: „răspunde de disciplina contractuală". Ce însemna aceasta? Nimeni n-ar fi putut răspunde prea precis. În orice caz, „fotografiindu-se" șase zile de „muncă" ale respectivei consiliere s-a constatat cu surprindere că nici jumătate din timpul ei Elena Mihai nu-l consacra treburilor uzinei. Avînd permis permanent de ieșire din incinta întreprinderii, majoritatea orelor de serviciu și le petrecea prin magazine, case de modă, în vizită la prietene sau, pur și simplu, văzîndu-și de... propria gospodărie.

E un caz izolat, firește, dar, totodată, concludent, care pune în lumină **efectele păgubitoare ale ambiguității și imprecziei în definirea sarcinilor profesionale.**

— Desigur, și în acest domeniu, al muncii administrative — ne spune tovarășul **Gheorghe Ionescu**, directorul uzinei „Timpuri noi" — se poate face mult mai mult ca pînă acum pentru „încărcarea" mai echitabilă a sarcinilor de serviciu cu o activitate temeinică și palpabilă. De aceea, socot că, îndeosebi la repartizarea acestei categorii de sarcini profesionale, trebuie să avem în vedere nu numai competența (asta e de la sine înțeles), ci în egală măsură, **calitățile morale** ale omului, corectitudinea sa exemplară, hărnicia, entuziasmul, atașamentul față de colectiv. Pentru un om inimos și sîrguincios inevitabila „margine de imprecizie" se transformă într-un **teren de manifestare a inițiativei**, cu efecte pozitive în activitatea întreprinderii, în timp ce pentru cel cu „disponibilități" către muncă mai ușoară, cu retribuție cît mai mare, această „margine" reprezintă, de fapt, **o poartă comodă spre trîndăvie pe seama colectivului.**

După cum se știe, în cadrul oricărui colectiv intervin și unele sarcini care nu se înscriu cu exactitate în perimetrul unui anume loc de muncă, unei anume funcții din ierarhia economică sau socială.

— Aceste sarcini suplimentare solicită mai din plin cunoștințele și aptitudinile **profesionale** ale omului. De pildă, — ne spune tovarășul **Ion Martonoși**, secretar al Comitetului județean de partid Arad — într-o întreprindere se ivește necesitatea executării operative a unei comenzi speciale, de mare importanță pentru economie ori pentru buna funcționare a unui anumit do-

Victor BIRLĂDEANU

(Continuare în pag. a IV-a)

Între iluzii și o realitate dură

CORESPONDENȚĂ DIN RIO DE JANEIRO DE LA VASILE OROS

Spre surprinderea multora, împlinirea a două decenii de la semnarea Cartei de la Bogota, eveniment care a marcat constituirea Organizației Statelor Americane, s-a consumat fără zgomotoase manifestări jubiliare. Festivitatea de rigoare a fost anticipată cu cîteva zile și transferată în saloanele Casei Albe, unde s-a organizat o amplă reuniune patronată de președintele Johnson, și la care au fost invitați șefii ambasadelor latino-americane. Formal, întîlnirea aceasta era motivată de solemnitatea ratificării de către S.U.A. a protocolului de amendamente la Carta O.S.A., adoptate anterior la o reuniune interamericană specială. În fond, era un prilej de a marca data jubiliară (dovadă abundentele elogii distribuite de șeful statului nord-american pe adresa O.S.A.) și totodată de a lansa noi inițiative în domeniul „cooperării" inter-americane. Timp de două ore, invitații au avut prilejul să se simtă în postura de elevi. În fața unei serii de hărți ale Americii Latine, ilustrînd panorama topografică și demografică, rețeaua căilor de comunicație existente sau pe cale de a fi construite, precum și o serie de proiecte tehnico-economice, elaborate de Washington pentru uzul latino-american, amfitrionul a vorbit asistenței despre necesitatea ca țările Americii să-și accelereze integrarea economică. În acest scop, președintele nord-american a propus elaborarea unui „plan cincinal", sarcină ce ar urma să fie încredințată unei comisii speciale create în sînul O.S.A. și alcătuită din „cei mai calificați specialiști". Comisia ar fi condusă de un „latino-american eminent", și S.U.A. i-ar da tot sprijinul. Insistînd asupra necesității de a accelera proiectele de integrare, Johnson a citat ca exemplu pozitiv apropiata lansare a unui satelit de telecomunicații care va trebui să lege, încă în acest an, Chile, Mexic și Panama, iar în anul următor Brazilia, Argentina și Peru, ceea ce a determinat ziarul „El Espectador", din Bogota, să observe că „integrarea în văzduh stă infinit mai bine decît cea de pe sol și pentru asta e mai bine să rămînă suspendată".

În majoritate, comentatorii de presă apreciază că prin reuniunea de la Casa Albă s-a încercat revitalizarea speranțelor în capacitatea O.S.A. de a soluționa multitudinea dificultăților pe care le au de înfruntat țările Americii Latine. Practica infuziilor periodice de speranțe este la fel de veche ca și însăși O.S.A. Dar, pe măsură ce timpul trece, se simte nevoia de doze tot mai mari, fiindcă pesimismul amenință să pună stăpînire pe ultimii pacienți, pînă și pe cei mai îndîrjiți apărători ai organizației. Istoria sistemului panamerican a fost marcată de la bun început de existența unui antagonism ireductibil între principiile de cooperare și solidaritate între țările „lumii noi", proclamate de Simon Bolivar și cele comprimate în faimoasa doctrină Monroe, pentru care lozinca „America americanilor" însemna doar afirmarea supremației S.U.A. asupra întregului continent. „Deosebirea constă în aceea — scrie revista uruguayană „Marca" — că, în timp ce principiile lui Bolivar au rămas un vis frustrat, cele ale doctri-

(Continuare în pag. a V-a)

FAPTUL DIVERS

Dialog util

Evenimentul s-a petrecut duminica trecută, în comuna Axintele (Ilfov). Cunoscuți profesori și conferențiari, medici de la clinici și institute medicale din Capitală și-au „petrecut" aici ziua lor liberă. Oaspeții — printre care profesorul emerit dr. docent Constantin Stanca, prof. dr. docent Ștefan Gîrbea, prof. dr. docent Octav Costăchel, prof. dr. N. N. Gheorghiu — au răspuns (într-un cadru organizat) la întrebări legate de igiena sarcinii, alimentația femeii gravide și a copilului mic, prevenirea și combaterea unor boli contagioase specifice vîrstei celor mici și au relevat, totodată, noutăți în tratamentul unor afecțiuni. La alte întrebări de specialitate au răspuns prof. dr. docent Ion Prăgoi, prof. dr. docent Ion Stoia, conf. dr. Traian Feldioreanu, conf. dr. Mihai Stănescu, dr. în științe medicale Mircea Olteanu și dr. F. Boieraș. Medicii oaspeți au acordat apoi consultații în prezența medicilor Mircea Gherasim și Mihai Nicolescu din comună, foștii lor studenți. Acest rodnic dialog se datorește inițiativei revistei „Sănătatea" în colaborare cu Direcția sanitară a județului Ilfov. O inițiativă cu adevărat sănătoasă.

Hoții de mașini

Aproape de miezul nopții, milițianul din postul de control de la bariera Chitila a oprit un Fiat 850 (3—B—4626). La volan — un tînăr bine dispus. Abia furase mașina și nu își închipuia că autoturismul fusese dat în urmărire. Mergea „la sigur". Operativitatea miliției l-a uluit. Cercetările au stabilit că tînărul Marian Rădoi (din comuna Crovu-Dîmbovița, electrician auto) furase în decurs de o săptămînă, împreună cu Gheorghe Trocan (str. Bujoreni 41 București) mai multe mașini Fiat 850, cu care, pare-se, se „aclimatizaseră"! Se plimbau cu ele și apoi le abandonau. Firește, cei doi își vor primi... ceea ce li se cuvine. Rămîne ca dvs., proprietari de mașini, să vă gîndiți la un mijloc eficient de siguranță pentru autoturismul parcat în fața locuinței.

Cum circulați?

Duminică, pe șoselele care străbat județele Argeș, Brașov, Prahova, Dîmbovița, Ilfov, Ialomița și altele, organele de miliție vor acționa cu efective mărite pentru dirijarea și desfășurarea în condiții de siguranță optimă a circulației rutiere, cît și pentru depistarea conducătorilor de vehicule și a pietonilor care încalcă prevederile legale. Cele mai multe echipe auto vor fi formate din ofițeri și subofițeri în ținută civilă. Un număr mare de conducători auto și-au anunțat concursul lor voluntar la această acțiune. Subofițerii posturilor de miliție vor supraveghea circulația în comune. Se pune accentul nu atît pe prinderea în flagrant delict, cît mai ales pe prevenirea accidentelor și a oricăror abateri de la legea circulației. De aceea, organele de miliție adresează un apel tuturor conducătorilor auto de a respecta întocmai dispozițiile legale și de a semnala, verbal sau în scris, inspectoratelor județene de miliție, direcției circulației sau agenților de circulație orice încălcare a prevederilor legii rutiere, comise de anumiți conducători auto, pentru a se lua măsurile legale. Succes la drum! (și ochii în patru!).

Rubrică redactată de **Ștefan ZIDARIȚĂ** cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Factori care impietează afirmarea industriei locale din județul Alba

Convorbire cu tov. ing. Sofron MUNTEANU
prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean provizoriu Alba

În județul Alba există patru întreprinderi de industrie locală — Abrud, Aiud, Alba Iulia și Sebeș — care produc peste 200 de sortimente de bunuri de larg consum. De asemenea, industria locală valorifică o serie de resurse naturale din județ, realizînd produse solicitate atît de uzinele republicane cît și la export. Totuși, unele întreprinderi nu reușesc să se situeze la înălțimea menirii lor, duc o existență nesigură, periclitată de numeroase greutăți. Pentru a afla cauzele acestor neajunsuri și măsurile ce se preconizează pentru înlăturarea lor, am avut o convorbire cu tov. ing. Sofron Munteanu.

— Ce greutăți întîmpină întreprinderile de industrie locală din județul Alba în realizarea sarcinilor lor? Ce împiedică lărgirea producției specifice acestui sector?

— Judecînd după datele generale privind realizările obținute în producție pe primele patru luni ale acestui an, activitatea industriei locale ar putea fi apreciată ca satisfăcătoare. Dacă analizăm însă lucrurile în amănunt, concluzia nu mai este aceeași. Cînd spun aceasta mă refer la nerealizarea indicatorilor economico-financiari. Astfel, în primul trimestru, prețul de cost prezintă depășiri mari, iar beneficiul nu a fost realizat decît în proporție de 88,4 la sută. Desigur, poate că ar trebui să vorbesc mai întîi despre problemele lărgirii sortimentului de bunuri de consum, despre ceea ce întreprindem în această direcție. Socotesc însă că este necesar să arăt dificultățile în realizarea indicatorilor economico-financiari, deoarece acestea constituie o piedică serioasă în buna desfășurare a activității întreprinderilor.

La nerealizarea indicatorilor economico-financiari s-a ajuns datorită faptului că, atunci cînd s-au întocmit planurile de producție, nu s-a asigurat corelarea sarcinilor privind volumul beneficiilor cu cele privind reducerea prețului de cost. În timp ce prin plan s-a prevăzut o reducere a prețului de cost de 3,1 la sută, la volumul de beneficii planificat rezultă o sarcină de reducere a prețului de cost de 3,72 la sută. Situația este influențată negativ de întreprinderea de industrie locală Alba Iulia care, pentru a se încadra în volumul de beneficii planificat trebuie să realizeze o reducere a prețului de cost de 5,84 la sută, deși prin plan i s-a stabilit doar 3,1 la sută. Apoi, la majoritatea întreprinderilor de industrie locală din județul nostru au intervenit modificări mari în structura producției față de anul trecut, modificări de care nu s-a ținut seama la stabilirea actualelor indicatori financiari. În aceste condiții, oricît s-ar zbate întreprinderile de industrie locală tot nu vor reuși să realizeze indicatorii stabiliți fără nici o bază reală. Considerăm că Ministerul Finanțelor ar putea să ne ajute în remedierea acestei situații.

O altă deficiență care apare în activitatea întreprinderilor de industrie locală este lipsa utilajelor. Se solicită o serie de utilaje pe seama cărora se înscriu în planul de producție valori care pînă la urmă nu pot fi realizate, deoarece atît Comitetul de Stat al Planificării, cît și ministerele coordonatoare nu repartizează utilajele cerute.

O situație și mai nefavorabilă există în legătură cu repartițiile de materiale. În acest an necesarul industriei locale a județului nostru nu este acoperit decît în proporție de 70 la sută. Situația aceasta impune întreprinderilor eforturi deosebite pentru aprovizionarea directă, ridică costurile, iar realizarea pe sortimente a planului de producție devine problematică. Întreprinderea de industrie locală Abrud este, probabil, singura din țară care produce butoaie din fag, valorificînd în acest fel o tradiție existentă în zona Munților Apuseni. Pe baza acestei tradiții locale, s-a construit în 1967 fabrica de butoaie și lăzi de ambalaj de la Gîrda, investiție care a fost avizată de toate forurile competente, inclusiv Ministerul Economiei Forestiere. Dar, în acest an, din necesarul de 22 000 m c buștenl fag, Ministerul Economiei Forestiere repartizează doar 7 500 m c. Să fi uitat ministerul avizul favorabil acordat pentru crearea fabricii cu un an în urmă? Astfel de exemple aș mai putea da deoarece la majoritatea materialelor de bază ca: P.A.L., P.F.L., furnir nuc, table etc., repartițiile emise sînt cu mult sub nevoile unităților.

Un mare neajuns pricinuiește actualul sistem de aprovizionare a industriei locale. În urma creării județului Alba, întreprinderile de industrie locală lucrează în prezent cu patru O.R.A.D.-uri (Cluj, Deva, Brașov, Tg. Mureș). Acest sistem implică cheltuieli suplimentare determinate de distanța mare de la sediile bazelor la întreprinderi. Este necesar a se găsi noi forme de aprovizionare care să satisfacă cerințele industriei locale. Lipsa repartițiilor de materiale duce la aprovizionări directe care, în majoritatea lor, creează stocuri supranormative, întrucît atunci cînd se găsește un stoc de materiale întreprinderile, dintr-o tristă experiență, se aprovizionează pentru un timp mai îndelungat. Aceasta influențează însă negativ situația lor financiară. În plus, deoarece aprovizionarea întreprinderilor se realizează în majoritatea cazurilor în cantități mici, nevagonabile, unitățile sînt obligate a apela la serviciile D.R.T.A. Or, acestea pun la dispoziție mijloacele de transport numai plin-plin, situație care obligă I.I.L.-urile a căuta marfă pe ruta respectivă, iar în cazul cînd nu o găsesc să renunțe la aprovizionare din lipsa mijloacelor de transport.

Se constată și unele deficiențe în actualul sistem de contractare. Necunoscînd produsele industriei locale, comerțul are rețineri la contractări, deși piața duce lipsă de ele.

— Ați vorbit pînă acum despre neînțelegerea manifestată de unele ministere față de problemele industriei locale. În ce constă sprijinul acordat industriei locale de către consiliul popular județean provizoriu, ca for tutelar?

— Consiliul popular județean se preocupă permanent de îndrumarea activității întreprinderilor de industrie locală, le ajută să lichideze lipsurile care apar în procesul de producție, în aprovizionare-desfacere. Astfel, în ședința de comitet executiv din luna aprilie s-a analizat felul în care industria locală și-a realizat sarcinile de plan pe primul trimestru și s-au stabilit măsuri concrete pentru îmbunătățirea activității viitoare.

O atenție deosebită acordăm asigurării unor noi spații de producție. Prin șantierul de construcții Alba și întreprinderile de gospodărie comunală, urmărim mersul lucrărilor pe șantierele respective, ne străduim să creăm constructorilor condiții bune de lucru. Rezultatul eforturilor depus este satisfăcător: pe primele 4 luni, industria locală a realizat la construcții 48,5 la sută din planul anual. De asemenea, pentru a face cunoscute produsele realizate de industria locală, organizăm în municipiul Alba Iulia o expoziție cu vînzare, sondînd în acest fel preferințele cumpărătorilor.

În scopul îmbunătățirii calității produselor de larg consum, consiliul popular județean, prin Direcția de industrie locală, va organiza o consfătuire la care vor participa conducerile întreprinderilor de industrie locală și reprezentanți ai comerțului. Cu acest prilej vom discuta cauzele care duc la realizarea unor produse de calitate slabă și vom stabili măsuri concrete cu termene precise de realizare. Și pentru ca discuția să fie la obiect, reprezentanții comerțului vor prezenta furnizorilor cîteva „mostre" de produse necorespunzătoare calității. Pe viitor vom urmări modul în care întreprinderile își onorează contractele încheiate cu beneficiarii interni și externi, lichidarea stocurilor supranormative prin redistribuirea lor.

Consiliul popular județean provizoriu Alba, ca organ tutelar, sprijină întreprinderile locale prin trimiterea de specialiști care să ajute la organizarea proceselor de producție, la depistarea și valorificarea rezervelor interne, urmărind ridicarea eficienței economice a fiecărei întreprinderi de industrie locală.

Convorbire realizată de **Ștefan DINICA**
corespondentul „Scînteii"

DISPARIȚIA UNOR VALOROASE OPERE DE ARTĂ DE LA MUZEUL BRUKENTHAL DIN SIBIU

Marți dimineața, la ora 9,30 (cu o oră și jumătate înainte de deschidere), personalul muzeului Brukenthal din Sibiu a constatat cu stupefacție dispariția a opt picturi celebre (ulei pe pînză, ulei pe lemn și tempera pe fildeș) aparținînd școlilor flamandă, germană și italiană. Printre acestea se află celebra lucrare a lui Tizian „Ecce homo", „Moartea Cleopatrei" de Van Dyck, „Bărbat cu craniu" (pictură flamandă) atribuit Maestrului legendei Sfîntului Augustin, „Portret de bărbat" de Amberger. Lucrările sustrase din sălile muzeului sînt estimate la valori considerabile.

Anunțate imediat, organele de miliție au sosit la fața locului. Din primele investigații s-a constatat că autorii acestui furt neobișnuit au pătruns în muzeu prin forțarea unei uși — profitînd de slaba organizare a pazei acestei importante instituții de cultură care adăpostește opere de o valoare inestimabilă.

Ceea ce se cunoaște pînă în prezent este faptul că furtul s-a comis în intervalul de timp — duminică 26 mai, ora închiderii (18) — și marți dimineața. Luni, conform programului, muzeul a fost închis. Făptașii au scos din rame toate cele opt tablouri. Cercetările întreprinse de organele de miliție, în ajutorul cărora au venit echipe de specialiști din București, continuă.

Inspectoratul general al miliției cheamă pe toți cetățenii care pot da orice fel de relații să ajute la descoperirea autorilor acestui furt.

N. BRUJAN
corespondentul „Scînteii"

O mișcare obscurantistă, antinațională, de tristă amintire

Acad. P. CONSTANTINESCU-IAȘI
Ion SPĂLĂȚELU

În urmă cu 30 de ani, în mai 1938, întreaga opinie publică progresistă din România a urmărit cu atenția încordată desfășurarea unui proces ce ar fi trebuit judecat cu mult mai înainte. Pe banca acuzaților se afla un singur individ, Corneliu Zelea Codreanu, care apărea în postura de trădător al intereselor naționale. Dar de fapt, s-a judecat și condamnat atunci nu o singură persoană, ci întreaga bandă legionară care a adus poporului nostru rușine și suferințe. Semnificația procesului se desprinde cu limpezime din contextul vieții sociale, economice și politice a vremii.

După cum se știe, în ianuarie 1933, la capătul crizei economice mondiale, începute în 1929, criză ce a produs în întreaga lume capitalistă tulburări deosebit de violente, a fost instaurată în Germania dictatura fascistă. Acest fapt a avut consecințe deosebit de grave, atît pentru poporul german, cît și pentru numeroase alte popoare. Recrudescențele revanșarde, revizioniste ale militarismului german au evoluat cu repeziciune. Venirea nazismului la putere a constituit totodată o încurajare pentru forțele reacționare și cercurile de extremă dreaptă de pretutindeni, Germania hitleristă devenind un focar al forțelor profasciste și prohitleriste din numeroase țări. Acest lucru s-a vădit puternic și în viața social-politică a României. Vîrfurile reacționare ale burgheziei și moșierimii, cărora le erau caracteristice atitudinea anticomunistă, spiritul antidemocratic, au început să se orienteze tot mai fățiș către Germania hitleristă. **„Fenomenul cel mai caracteristic al tendințelor ultrareacționare promovate de cercurile oligarhiei române** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — **îl constituie crearea organizației teroriste de tip fascist „Garda de fier" și impunerea ei în viața politică a țării".**

Garda de fier a fost o grupare politică deosebit de periculoasă, de o factură cum nu a mai cunoscut nicicînd viața social-politică din România. Activitatea ei antinațională și antipopulară, anticomunistă și antimuncitorească a reprezentat o pagină de cea mai neagră și tristă amintire pentru poporul nostru.

Legionarii s-au manifestat drept cei mai înverșunați dușmani ai democrației, ai drepturilor și libertăților maselor largi ale poporului. Ei au căutat să răspîndească în mase ideile disprețului față de om, răscolind prejudecăți de natură religioasă și naționalist-șovinistă, atițînd ura de rasă și confesională, străine cu totul spiritului progresist-umanitar de care poporul român a fost întotdeauna stăpînit. Împreună cu celelalte organizații fasciste și profasciste, legionarii au încercat să pună în circulație concepții dintre cele mai retrograde, antiumane, iraționale, obscurantiste. Ei cultivau și practicau violența, brutalitatea, asasinatul. Intrarea pe arena vieții politice ei și-au făcut-o nu servindu-se de argumente, ci de asasinate mișcave și schingiuiri odioase. „Gardiștii" au încercat să inoculeze în rîndul tineretului cultul crimei, pentru a „plămădi" astfel o generație de brute, lipsite de conștiință, de rațiune și de sensibilitate omenească, gata să acționeze orbește, ca niște roboți. În acest scop, „Garda de fier" a căutat să transplanteze în rîndurile celor ce cădeau în mrejele ei, lozinca lui Göring-Goebbels, a „eliberării" omului de conștiință. În manifestările și cîntecele legionarilor se afirma deschis că ei alcătuiesc o grupare a morții. Una din tacticile lor o constituia ținerea sub imperiul terorii a opiniei publice democratice, progresiste, a personalităților de prestigiu indezirabile pentru ei, permanent amenințate cu lichidarea fizică.

Drumul străbătut de așa-zisa mișcare legionară a fost presărat cu un mare număr de crime. Numai în deceniul al IV-lea al secolului nostru au fost asasinați patru prim-miniștri, un mare număr de oameni de știință și cultură, printre care Nicolae Iorga, Virgil Madgearu, comuniști ca Ocsko Tereza, David Constantin și alții, cît și o mulțime de simpli cetățeni, ostili fascismului. Apogeul în această privință, de proporții de-a dreptul monstruoase, a fost atins în timpul rebeliunii din 22—24 ianuarie 1941, cînd au fost măcelăriți sute de cetățeni.

Sub pretextul așa-zisei „purificări" a culturii românești de spiritul străin, Garda de fier cultiva existențialismul tragic, extazul instinctual, grefate pe un fond mistic. „Trăirismul", curent aflat la modă în statele fasciste, ridica în slăvi inconștientul, trăirea ancestrală, denigrînd gîndirea logică. Toate acestea constituiau, așa după cum pe drept arăta la vremea respectivă scriitorul George Mihail Zamfirescu: *„ideologii de împrumut, ce nu corespund realităților de la noi și nu vor corespunde niciodată spiritului și sensibilității românești"*.

Inculți și sălbatici, legionarii, la fel ca și Goering, căpetenie nazistă ce le servea drept exemplu și care mărturisise în gura mare că e dezajuns numai să audă cuvîntul cultură și îi vine să scoată pistolul și să tragă, manifestau un dispreț total față de valorile spirituale ale poporului nostru, față de tradițiile sale culturale progresiste. Legionarii au pus la cale devastarea redacțiilor unor ziare democratice, au ars în piețele publice operele marilor scriitori naționali. Reflectînd asupra exceselor legionarilor împotriva culturii și a slujitorilor acesteia, prof. univ. Traian Gheorghiu conchidea: *„Fascismul e acultural. Este explicabil: o turmă inconștientă poate fi mai ușor condusă decît un popor luminat"*.

Pentru toate acțiunile ei huliganice, criminale, Garda de fier își recruta elemente din categoriile sociale cele mai înapoiate, de la periferia societății, indivizi declasați, cu porniri instinctuale sadice, lipsiți de cultură, oameni fără căpătîi, care purtau în ei nemulțumiri nu împotriva claselor exploatatoare, ci împotriva societății și umanității în ansamblul ei, împotriva normelor umanitare de viață.

Activitatea legionară și-a avut în permanență rădăcinile într-un sol străin de cel românesc. Cîte dovezi elocvente nu pot fi înfățișate în această privință! Amintim numai că, în timpul cît C. Z. Codreanu era supus cercetărilor pentru activitatea „Gărzii de fier" privind trădarea intereselor naționale, Fabricius transmitea din București la Berlin zi de zi telegrame, într-una din ele relatînd: *„Printre documentele descoperite, numeroase sînt cele de unde rezultă înțelegerea tainică între „Garda de fier" și organisme germane ale partidului"* — nazist (n.n.), iar în timpul procesului intentat căpeteniei legionare, același diplomat nazist transmitea secretarului de stat hitlerist — Weizsäcker la Berlin că: *„Procesul Codreanu, care fără îndoială va fi urmat de alte procese similare ale conducătorilor „Gărzii de fier", ne pune în încurcătură"*.

Încă de la înființare, „Garda de fier" a fost susținută cu importante sume bănești de către guvernul hitlerist și partidul nazist. Numai într-un singur an, 1935, propaganda hitleristă în străinătate a costat 205 milioane de mărci — fapt consemnat în documente — România aflîndu-se a 4-a în ordine pe tabelul activității gestapoului. De altfel, C. Z. Codreanu îi comunica führer-ului, la puțin timp după constituirea „gărzii", că voia să dezlănțuie în România o „revoluție" după modelul celei fasciste din Germania, solicitînd în acest scop un sprijin intens. Legionarii au stabilit strînse legături cu serviciul de spionaj hitlerist, punîndu-se cu totul în slujba acestuia.

Forțele patriotice și democratice în frunte cu clasa muncitoare, condusă de Partidul Comunist Român, s-au ridicat la luptă pentru a bara drumul fascismului care, așa cum se remarca în presa progresistă a vremii, reprezenta cel mai feroce *„dușman al națiunii, o abjectă înșelăciune, o diversiune de cea mai proastă și detestabilă calitate..."*.

Îngrijorat de soarta pe care o pregăteau legionarii poporului, întregii țări, P.C.R. avertiza: **„instalarea unei dictaturi militaro-fasciste în România ar însemna O DICTATURĂ SÎNGEROASĂ TERORISTĂ a vîrfurilor capitaliștilor și moșierilor mari contra muncitorimii, țărănimii și naționalităților asuprite, desființarea tuturor partidelor, urmărirea tuturor elementelor intelectuale progresiste, interzicerea oricărei manifestări libere de gîndire, nemărginită reacțiune și aruncarea României într-o stare de sălbăticie și de barbarie".** În fața acestei perspective sumbre, partidul comunist, stăpînit de un profund spirit patriotic, a lansat zi de zi înflăcărate chemări la luptă împotriva tendințelor fasciste.

Ca urmare a activității neobosite a partidului comunist au fost create numeroase organizații de masă legale, democratice — Comitetul Național Antifascist, Liga Muncii, Frontul Studențesc Democrat, Amicii U.R.S.S., Blocul Democratic, Liga Contra Prejudecăților, Frontul feminin ș. a., care au reunit în rîndurile lor mii, zeci de mii de oameni din toate clasele, păturile și categoriile sociale. Tot ce era mai de vază și mai înaintat în viața socială, politică, culturală, personalitățile cele mai proeminente, spiritele democratice cele mai clarvăzătoare s-au manifestat cu vigoare împotriva fascismului, au condamnat cu hotărîre „ciuma brună" — hitlerismul, au protestat energic împotriva legionarilor.

O atitudine combativă, de condamnare a hitlerismului și în același timp de dezvăluire a pericolului grav pe care acesta îl reprezenta pentru soarta popoarelor a avut Nicolae Iorga. Înfierînd cu vehemență chipul bestial al legionarismului el arăta: *„Ajunge a-ți fi rușine de halul în care aceste apucături de bandiți au dus o țară vestită pentru nobila ei toleranță, pentru creștineasca și românească ei cruțare. Opinia publică nu huiduiește, cum s-ar cuveni, acest grețos dezmăț al unor tineri descreierați și al unor bătrîni căzuți în copilărie..."* Iar cu cîteva luni înaintea procesului lui Codreanu, marele nostru istoric, avertizînd asupra pericolului legionar, scria într-un patetic apel: *„Dezmeticește-te iubite neam al meu și ferește-te de ispititorii care te duc la pieire"*.

Incriminarea „Gărzii de fier" de către figuri proeminente ale vieții sociale românești a răsunat, de asemenea, cu vigoare și în parlamentul țării. Dr. N. Lupu, de pildă, reliefa indignat *„proporțiile acțiunii germane în România"*, iar prof. univ. Petre Andrei dezvăluia cîrdășia organizațiilor fasciste interne cu cercurile reacționare din Germania și Ungaria, *„cu zugravul de la Berlin"*. De altfel, toți cetățenii, cărora le erau scumpe destinele patriei, soarta ei, i-au considerat pe legionari drept cei mai aprigi dușmani, făcîndu-și din lupta împotriva lor o datorie de onoare. Grăitoare în această privință sînt cuvintele eminentului diplomat român Nicolae Titulescu, luptător de frunte împotriva fascismului pe plan extern cît și intern, care scria: *„Garda de fier m-a declarat obiect de agresiune. Accept această declarație ca o onoare, nu voi încerca prin nimic s-o schimb"*.

Imensul pericol pe care legionarismul îl reprezenta pentru libertatea poporului român, pentru independența și suveranitatea sa națională decurgea, înainte de toate, din faptul că Garda de fier cerea permanent și în mod deschis ca țara noastră să-și lege soarta de cea a statelor fasciste. Înaintea alegerilor parlamentare din decembrie 1937, căpetenia legionarilor, C. Z. Codreanu, declara: *„Eu sînt pentru o politică externă a României alături de Roma și Berlin... În 48 de ore după biruința mișcării legionare, România va avea o alianță cu Roma și Berlinul..."* În aceste împrejurări a avut un puternic ecou vibrantul manifest răspîndit de către P.C.R. în întreaga țară pentru mobilizarea maselor largi populare în apărarea intereselor naționale: **„Ne cheamă la luptă sîngele lui Doja, Horia și Tudor Vladimirescu** — se arăta. **Ne cheamă la luptă dragostea de țară, pe care nu vrem s-o vedem sfîșiată și cotropită, dragostea de acest popor, pe care nu-l vrem îngenunchiat și robit".** Încă din 1935, P.C.R. arătase într-unul din apelurile sale adresate poporului că **„noi, comuniștii, sîntem gata să apărăm cu arma în mînă independența României dacă țara noastră ar fi silită să ducă un război național de apărare contra imperialismului fascist".**

Încercînd să diminueze impresia profund defavorabilă pe care o producea în rîndurile poporului obiectivul principal pe care și-l propunea „Garda", de a subordona țara noastră statelor fasciste, legionarii au căutat să apară în ochii lumii drept *„cei mai vajnici naționaliști"*. Ei practicau demagogia naționalistă, frazeologia bombastică și patriotardă, sub care de fapt se ascundea încălcarea brutală a intereselor naționale, dezinteresul total față de soarta națiunii române, negarea dreptului la independență și suveranitate națională, subordonarea fată de puterile fasciste și înglobarea țării în complotul împotriva civilizației umane pe care-l urzea fascismul. Descifrînd substratul unor asemenea aparențe, Lotar Rădăceanu remarca într-unul din articolele sale intitulat *„Fascismul — dușmanul națiunii"*: *„În atmosfera de exaltare națională a zilelor noastre, cel mai ciudat și paradoxal fenomen e, desigur, că tocmai mișcarea care proclamă emfatic primatul națiunii e, prin fondul ei social și scopurile ei, cea mai vădit antinațională"*. Legionarii, arăta la rîndul său cunoscutul publicist Ilie Cristea, *„susțin orientarea spre Germania fără să le pese prea mult de integritatea hotarelor... Ei sînt dispuși să accepte pentru țară si situația de colonie germană"*. În același timp, muncitorul revoluționar Ilie Pintilie, demonstrînd rolul trădător al lui C. Z. Codreanu și al legionarilor, scria că *„el și Garda de fier sînt primejdia cea mai mare pentru țară și pentru poporul din România"*.

Activitatea legionarilor s-a dezvoltat pe o linie net antinațională care a facilitat dezmembrarea teritoriului țării, iar apoi tîrîrea României de către Germania hitleristă, împotriva voinței generale a poporului nostru, în războiul antisovietic.

În pofida sprijinului moral și material pe care „Garda de fier" l-a primit în permanență din partea statelor fasciste și a unor elemente din rîndurile vîrfurilor reacționare ale burgheziei și moșierimii, ea n-a putut să-și creeze niciodată o bază largă de masă. În rîndul păturilor celor mai largi ale poporului, legionarii cu tot cortegiul miazmelor pe care le aduceau în viața societății au provocat nemărginită scîrbă, ură și indignare. Mișcarea legionară a fost privită și tratată cu dispreț și repulsie. De aceea ea nu a putut contamina decît categorii declasate, o minoritate dezumanizată moral și politic. Lichidarea fascismului, a pericolului legionar, a fost rezultatul luptei patriotice a întregului popor, sub conducerea partidului comunist. S-au adeverit, astfel, cuvintele lui Alexandru Sahia care, încă din 1936 spunea: *„Realizarea frontului unic de luptă al întregii clase muncitoare, chezășia înfăptuirii și desăvîrșirii frontului popular, va însemna moartea fascismului, o treaptă de instaurare a unei patrii fără clase, fără exploatați și exploatători, fără ură de rasă și introonarea unei libertăți depline, pentru afirmarea adevăratelor valori"*.

Cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare a însemnat falimentul definitiv al legionarismului. Poporul l-a repudiat cu desăvîrșire din viața sa politică și spirituală. În epoca socialismului victorios se dezvoltă continuu în țara noastră o înaltă civilizație umanistă, se înfăptuiește o largă democrație, întemeiată pe egalitatea deplină în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Sînt cultivate cele mai bune tradiții progresiste ale istoriei naționale, preceptele filozofice și etice superioare, de respect profund pentru om și apărare a demnității umane, proprii partidului comunist. Se împlinesc idealurile cele mai înalte de libertate, democrație și progres spre care a năzuit întotdeauna poporul român.

SUBSTRATUL „CLEMENȚEI" CONTABILE

Ni se pare superfluă sublinierea încă o dată a importanței sistemului de contabilitate într-o economie complexă, în plină dezvoltare, în care evidența strictă a producției și repartiției constituie un factor important al planificării, al cunoașterii necesităților societății și al asigurării eficienței economice; de asemenea, sublinierea locului important pe care îl dețin în economie *revizorii contabili*, categorie de funcționari cu *atribuții de control și îndrumare a* gestiunilor de bunuri și valori. Desfășurînd o activitate intensă în labirintul cifrelor din care este constituit, în ultimă instanță, sistemul evidenței, majoritatea revizorilor contabili își îndeplinesc cu competență și conștiinciozitate misiunile încredințate, *prevenind* o serie de neajunsuri prin semnalarea cazurilor de nepricepere în gospodărirea avutului obștesc; *descoperind* activități ilicite, aflate într-o fază mai mult sau mai puțin avansată; *stabilind*, la cererea organelor de urmărire penală ori a justiției, cuantumul pagubelor pricinuite de infractori. Pe toate aceste căi, cu profundă grijă pentru respectarea legalității socialiste, revizorii contabili aduc un prețios aport la perfecționarea activității de administrare a bunurilor obștești, la apărarea și consolidarea avuției statului socialist.

Măsurile întreprinse în domeniul dezvoltării economiei naționale, ca și complexul de măsuri luate pe linia îmbunătățirii activității organelor administrative și a întăririi legalității socialiste, solicită din partea revizorilor contabili un volum de muncă sporit, un control și mai eficient, o răspundere crescîndă pentru buna gospodărire a avutului obștesc, manifestate mai ales prin întărirea combativității față de cei care nesocotesc legile țării.

În pofida acestui context precis în care își desfășoară activitatea, al obligațiilor profesionale care impun o conduită ireproșabilă, există revizori contabili care, sfidînd principiul călăuzitor al activității funcționarului de tip nou — *corectitudinea desăvîrșită* — încălcînd chiar cele mai elementare norme ale eticii cetățenești, *comit ei înșiși fapte ce contrazic rolul pe care ei sînt chemați să-l îndeplinească.*

Favorizarea elementelor infractoare, prin diminuarea sau acoperirea prejudiciului produs de acestea, prin nedenunțarea la timp a faptelor ilegale constatate cu ocazia reviziilor efectuate asupra gestiunilor, *constituie cea mai gravă abatere de la normele legale pe care o comit revizorii respectivi în legătură cu obligațiile lor de serviciu.*

Cum poate fi explicată *clemența* pe care o manifestă asemenea funcționari față de cei care comit ilegalități? Ce anume îi determină pe cîte unii să „închidă ochii" atunci cînd constată reguli, *să se transforme, în ultimă instanță, din mandatari ai cinstei în complici ai infractorilor?* De ce renunță acești oameni la prestigiul de care se bucură, la autoritatea cîștigată cu prețul anilor de studii și de activitate conștiincioasă și devin unelte ale celor ce se înfruptă din avutul obștesc?

...Costică Alexandru, de pildă, un revizor contabil din cadrul T.A.P.L. Bacău, pe care l-am cunoscut recent în timpul cercetărilor ce se efectuau la miliție, nu are decît 23 de ani și se află la prima sa faptă penală săvîrșită cu ocazia exercitării atribuțiilor de serviciu. Privindu-l și ascultînd, totodată, relatări despre împrejurările care l-au adus în postura de invinuit, încercam un sentiment de nedumerire. Nu este deloc simplu să te impaci cu gîndul că omul din fața ta, un tînăr chipeș, inteligent, manierat, care în loc să se afle la locul său de muncă, printre colegi, să se bucure de tinerețe, să pășească senin pe străzile orașului, stă acum cu fruntea plecată, cu ochii încețoșați, regretînd tardiv fapte pe care legea le pedepsește aspru.

— Ce v-a determinat să-l ajutați pe gestionarul Buta? întreabă ofițerul. Ați avut față de el vreo obligație?

C. Alexandru oftează adînc, ridică privirile pentru o clipă, încearcă să rostească ceva, dar nu reușește. Zbuciumul ce se accentuează tot mai mult exprimă, însă, de la sine, ceea ce învinuitului îi vine greu să relateze prin viu grai...

Dar împrejurările care l-au adus într-o asemenea situație sînt stabilite totuși. Începutul este marcat de un fapt aparent banal. Într-o seară, revizorul C.A. a intrat în restaurantul „Macul Roșu" și a comandat un coniac. Constată însă surprins că i se aduc la masă mîncare și băutură pentru un dejun în toată regula.

„Se poate, domn' revizor, numai cu un coniac ne onorați dvs.? i-a „reproșat" surîzînd responsabilul *Constantin Buta*. Vă rog să nu refuzați, sînteți invitatul meu..."

Și „amabilitatea" lui Buta s-a mai concretizat în alte cîteva invitații asemănătoare pe care C.A. nu le-a refuzat. Să nu se fi gîndit oare revizorul contabil că responsabilul restaurantului îi întinde o cursă? În definitiv, ce-l determina pe acesta să-i ofere mese gratuite, în afară de un singur scop dedus de oricine și anume, *pregătirea terenului în vederea solicitării unor favoruri?*

Poate că s-a gîndit, poate că nu. Și într-un caz și în celălalt, ușurința avea să-l coste scump. După puțin timp sînt descoperite cîteva din ilegalitățile comise de responsabilul restaurantului — aflat, de altfel, mai de mult în atenția organelor de urmărire penală. Se hotărăște efectuarea unei revizii contabile. C.A. este numit printre membrii echipei de revizie. Așa cum era de așteptat, gestionarul incorect a găsit momentul să pretindă răsplata „amabilității" sale față de „domn' revizor", „Nu mă puteți refuza!" — a șoptit el, fără zîmbetul curtenitor de altădată. Și C.A. iarăși nu l-a refuzat. Conștiința profesională cedase locul compromisului încă de la primele petreceri gratuite.

Nu întotdeauna însă, coruperea revizorului contabil se datorește, în primul rînd, vicleniei gestionarului incorect. Pierderea simțului responsabilității pentru încrederea acordată pornește uneori și din *inițiativa proprie a funcționarului stăpînit de tendințe de căpătuială.*

Revizorii contabili *Gh. Popa* și *Marin Stănculescu* de la fosta U.R.C.C. Slobozia au fost condamnați nu de mult și ei pentru astfel de fapte. Mergînd în „control" la unitățile cooperației de consum din comuna Perieți, și constatînd lipsuri în gestiune, în loc să procedeze conform normelor legale, s-au gîndit să exploateze în interes propriu o asemenea ocazie.

„Libertatea voastră depinde de noi" (!) — s-au adresat ei cu emfază gestionarilor *Ana Bozan* și *Vasile Ciobanu*. Aveți „norocul" că sîntem oameni de „înțeles".

Așa s-au... înțeles ca, în schimbul unei „atenții" de 6 000 lei, să falsifice procesele verbale de revizie. În ceea ce privește libertatea promisă, a rămas să mai discute despre acest capitol după ce se vor... libera toți patru din locurile unde își ispășesc pedeapsa.

Alteori, substraturile clemenței pe care o manifestă unii revizori contabili față de infractori se explică nu atît prin lăcomia după venituri suplimentare, cît printr-o altă trăsătură de caracter josnică — *lașitate*. Lașitate, exprimată în lipsa curajului de a refuza îndeplinirea unor operațiuni contabile care nu exprimă realitatea, indiferent din partea cui vin asemenea îndemnuri la ilegalități, în lipsa opiniei personale față de faptele ce contravin normelor legale, moralei socialiste. Dovedind un nivel de conștiință mărginit, fostul revizor contabil *Șt. Tănăsescu* de la T.L.C.R. — București nu a schițat nici un gest de opoziție atunci cînd fostul contabil șef *Pavel Costache* i-a cerut deschis să falsifice actele contabile privind gestiunea *Despinei Esabaloglu*, cu care intrase mai de mult în relații de afaceri tenebroase.

„Șeful contabil ne-a promis că ne va ajuta să ieșim bine întotdeauna cu gestiunea, deoarece ne va trimite un revizor „de-al dînsului". În urma acestei promisiuni a venit la inventar Ștefan Tănăsescu, care, fără a efectua verificarea faptică, a procedat la înscrierea în fișele de inventar a unor cantități de mărfuri dictate de mine" — declara infractoarea în timpul cercetărilor.

Tănăsescu a confirmat întru totul cele petrecute. De altfel, falsurile grosolane erau evidente. Astfel au fost mușamalizate, timp îndelungat, cu concursul revizorului contabil, activități ilegale care au prejudiciat avutul obștesc cu suma de peste 70 000 lei.

Împotriva unor asemenea practici care aduc mari prejudicii, atît celor în cauză cît și intereselor obștești, trebuie acționat cu toată fermitatea și la timpul oportun!

Mihai GROZAVU

AȚI LICHIDAT ANOMALIA PIERDERILOR PLANIFICATE?

Anchetă în legătură cu îndeplinirea unei importante sarcini de partid în economie

Primele coordonate care definesc răspunsul la întrebarea amintită le-am obținut la Ministerul Finanțelor. Aici, potrivit indicațiilor primite, se urmărește îndeaproape mersul acțiunii de rentabilizare, „fotografiindu-se" evoluția ei, micșorarea sau creșterea nivelului pierderilor. „Turul de orizont" l-am făcut împreună cu tov. ION CRAIU, adjunct al ministrului finanțelor.

— Comparativ cu realizările efective de la sfîrșitul anului trecut, ne-a spus tov. Ion Craiu, numai la întreprinderile planificate cu pierderi, din cele trei ministere, evoluția pierderilor planificate pentru 1968 este următoarea :

	(în procente) 1967 planificat	1967 realizat	planificat 1968 față de planificat 1967
Ministerul Minelor	100	79,4	60,7
Ministerul Industriei Construcțiilor	100	139,6	73,9
Ministerul Industriei Chimice	100	111,1	74,9

Deci, cel mai puternic reviriment s-a produs la întreprinderile Ministerului Minelor. **Reviriment, în sensul diminuării cu circa 39,3 la sută a volumului pierderilor — planificat 1968 față de planificat 1967 — deoarece nivelul lor pentru acest an, de zeci și zeci de milioane de lei, nu poate constitui motiv de autoliniștire și nici de încetare a... focului împotriva acestor traumatisme financiare.** Cît privește situația pierderilor planificate la celelalte două ministere, procentele prezentate vorbesc de la sine. În fapt, în 1967, **ceea ce a economisit Ministerul Minelor au irosit Ministerul Industriei Chimice și Ministerul Industriei Construcțiilor.** O asemenea „compensație" nu a influențat pozitiv veniturile la bugetul statului decît în mică măsură. Practic, diferența dintre economiile realizate de întreprinderile miniere și pierderile peste plan, pe ansamblul unităților planificate cu pierderi din cele două ministere este de circa 49 milioane de lei — un aport neglijabil la creșterea veniturilor bugetului statului, deoarece această sumă reprezintă destul de puțin față de valoarea pierderilor planificate, tolerate de Ministerul Industriei Chimice și Ministerul Industriei Construcțiilor.

— Ne puteți înfățișa evoluția pierderilor planificate în trimestrul I din acest an? În acest sens, întrebarea-cheie care se pune este: s-a menținut sau nu tendința reliefată pînă acum, adică întreprinderile miniere au continuat să reducă pierderile planificate, în timp ce unitățile Ministerului Industriei Chimice și Ministerului Industriei Construcțiilor le-au amplificat?

— Tendința aceasta contradictorie s-a menținut. Și aceasta, în pofida faptului că pe ansamblu an — așa cum arată situația statistică de mai sus — s-au stabilit nivele mai mici la pierderile planificate. Concret, pe ansamblul Ministerului Minelor, la pierderile planificate s-a obținut o reducere de peste 4 milioane de lei, o întreprindere rentabilizîndu-se integral. La celelalte două ministere s-a depășit cu mult nivelul planificat al pierderilor. În cazul Ministerului Industriei Construcțiilor cu circa 8 milioane de lei, iar la Ministerul Industriei Chimice cu peste 41 milioane de lei. Este clar că „echilibrul" de care am amintit — între ceea ce a economisit Ministerul Minelor și au risipit întreprinderile Ministerului Industriei Construcțiilor și Ministerului Industriei Chimice — a fost din nou dereglat. **S-au economisit circa 4 milioane de lei și s-au irosit peste 49 milioane de lei, precizăm, peste nivelul planificat al pierderilor în trimestrul I, în cazul celor două ministere.**

— Revenim la eficacitatea studiilor, analizelor și măsurilor de rentabilizare, elaborate în întreprinderile ministerelor respective. Oare atît de anemice au fost ele, încît — în cazul Ministerului Industriei Chimice și Ministerului Industriei Construcțiilor — au avut ca rezultat, în ansamblu, creșterea volumului pierderilor planificate?

— Pe ansamblul întreprinderilor din cadrul celor trei ministere, în anul trecut, studiile și analizele întocmite au evidențiat rezerve de rentabilizare care însumează milioane și zeci de milioane de lei. Numai că — excepție face Ministerul Minelor — celelalte două ministere nu și-au respectat cuvîntul dat, nu au aplicat integral proprile măsuri stabilite. La Ministerul Industriei Chimice, valoarea rezervelor rămase nefructificate se ridică la 39,6 milioane de lei, iar la Ministerul Industriei Construcțiilor — la 11,4 milioane de lei. Pentru acest an, situația tinde să se mențină neschimbată. **Față de pierderile planificate, rezervele de reducere a acestora — depistate pînă acum — reprezintă valoric 2,5 la sută la întreprinderile Ministerului Minelor, 3 la sută la cele ale Ministerului Industriei Chimice și 2,3 la sută la cele subordonate Ministerului Industriei Construcțiilor.**

— Se știe, însă, că și organele Ministerului Finanțelor au urmărit evidențierea unor resurse de rentabilizare, cu prilejul analizelor efectuate la diferitele întreprinderi din subordinea ministerelor amintite...

— Asemenea resurse interne — peste cele depistate de ministerele respective — s-au evidențiat aproape în fiecare dintre întreprinderile analizate. Ele se referă la rentabilizarea în anul 1968. **La Ministerul Minelor s-au analizat 8 întreprinderi, identificîndu-se rezerve de 9,5 milioane de lei, la Ministerul Industriei Chimice — 6 întreprinderi, cu 10,5 milioane de lei, iar la Ministerul Industriei Construcțiilor — 6 întreprinderi, cu rezerve de 7,7 milioane de lei.** Acest fapt pune în lumină nefavorabilă seriozitatea cu care conducerile întreprinderilor analizate și forurile de resort s-au străduit să mobilizeze toate mijloacele de rentabilizare, să bareze drumul risipei, al pierderilor planificate.

În industria minieră

ARSENALUL RESURSELOR INTERNE NU S-A EPUIZAT...

— În acțiunea de rentabilizare, ne-a relatat tov. ing. VICTOR GIRJOABĂ, secretar general în Ministerul Minelor, efortul propriu al întreprinderilor a fost determinant. Aceasta nu înseamnă, nici pe departe, că s-ar fi epuizat arsenalul resurselor interne, chiar dacă angajamentele inițiale privind reducerea pierderilor planificate au fost depășite, în anul care a trecut, cu 22 milioane de lei. **Succesul se datorează conjugării eforturilor de rentabilizare, pe fondul acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii.** Comisia creată la nivelul ministerului, cît și colectivele de rentabilizare din întreprinderi au muncit cu răspundere, mersul acestei importante acțiuni fiind analizat în mai multe ședințe de colegiu.

— Practic, cunoaștem principalele măsuri aplicate în vederea reducerii pierderilor planificate. Important este cum apreciați sarcina de eliminare a pierderilor planificate în 1968?

— În continuarea realizărilor obținute în 1967, în acest an pierderile planificate se vor reduce cu aproape 40 la sută, în condițiile creșterii volumului de producție. Aceasta este sarcina inițială. Dar, **prin folosirea altor posibilități de care dispun, unitățile Ministerului Minelor au mai găsit rezerve suplimentare de aproape 20 milioane de lei.**

...DAR REZERVELE SÎNT TĂINUITE

Este bine că conducerea Ministerului Minelor afirmă: „Arsenalul resurselor interne nu s-a epuizat...". Sînt de apreciat, de asemenea, rezervele suplimentare de rentabilizare identificate în acest an. De ce însă aproape jumătate dintre ele au fost scoase la iveală de organele Ministerului Finanțelor și nu de unitățile miniere? Se intenționa ca și în acest an să se poată raporta că angajamentele inițiale de rentabilizare au fost depășite? Iată, de pildă, cazul Combinatului minier Baia Mare. Nu mai insistăm asupra faptului că aici, eficiența măsurilor aplicate în 1967 a fost umărită pe total, prin... diferență și nu pe fiecare poziție înscrisă în planul de rentabilizare. În schimb, precizăm că, pentru 1968, conducerea acestei mari unități miniere nu a mai găsit nici un fel de resurse de diminuare a pierderilor. Declarîndu-se probabil de acord cu „penuria" de rezerve interne, la fel au apreciat și cei trei delegați ai ministerului care, la sfîrșitul lunii martie, au venit la Baia Mare pentru a analiza situația financiară a combinatului. Cîteva săptămîni mai tîrziu, organele Ministerului Finanțelor au infirmat ambele aprecieri, potrivit cărora ar fi dispărut resursele de rentabilizare, evidențiind competent și fără drept de apel că pierderile aferente anului 1968 pot fi diminuate cu 4 milioane de lei. Cum? Prin creșterea productivității muncii, selecționarea sterilului și intensificarea extracției de minereu cu conținuturi ridicate, ca și prin reducerea diluției calitative. Adică, prin măsuri pe care conducerea combinatului și le înscrisese de-acum în agenda sa de lucru, dar ale căror efecte economice erau păstrate cu discreție, tăinuite și trecute cu vederea de delegații ministerului de resort.

Alte resurse substanțiale, de același gen, au mai fost reliefate de organele Ministerului Finanțelor și însușite întru totul de Ministerul Minelor — și la I. M. Baia de Arieș (2,3 milioane de lei), I. M. Anina (1,6 milioane de lei), la I. M. Deva, I. M. Bocșa și la toate celelalte întreprinderi analizate. Așa s-a născut... jumătatea din cele 20 milioane de lei „rezerve suplimentare", citate de secretarul general din Ministerul Minelor, cele aproape 10 milioane de lei amintite de adjunctul ministrului finanțelor. Se pune o întrebare inevitabilă: **de ce întreprinderile minere nu acționează decisiv în fructificarea tuturor posibilităților interne și le valorifică cu... țîrîita?** Unul dintre răspunsuri ar putea fi: depășirea angajamentelor înseamnă felicitări, premii, aprecieri favorabile — obținute însă facil, fără un efort propriu susținut și de mare intensitate. De fapt, situația rentabilizării, după patru luni, confirmă întru totul „manevra" unora dintre întreprinderile miniere. Dintre cele 16 unități planificate cu pierderi, 10 au realizat o economie la dotații, însumînd 18,4 milioane de lei.

Să luăm, bunăoară, I. M. Anina. La începutul anului, această întreprindere a promis că va reduce suplimentar pierderile planificate în 1968 cu 1,2 milioane de lei. Ministerul Finanțelor a mai descoperit existența unor rezerve ascunse de 1,6 milioane de lei. Rezultatul, după numai patru luni, este: 4 milioane de lei economii. Aceeași situație s-a consemnat și la I. M. Baia de Arieș, unde față de angajamentul anual de reducere a pierderilor planificate de 2,3 milioane de lei, s-au economisit 4,3 milioane de lei în numai patru luni, sau la I. M. Bocșa, care a renunțat la peste 30 la sută din dotația ce i s-a alocat în prima treime a anului. Să prezentăm însă și reversul medaliei: **oare resursele interne tăinuite cu premeditare servesc la acoperirea eventualelor pierderi suplimentare, după principiul „media să iasă bine"?** Răspunsul este afirmativ. În primele patru luni ale anului, șase întreprinderi au căutat să anihileze eforturile celorlalte zece — citate mai înainte — depășind dotațiile planificate cu 5,1 milioane de lei. La I. M. Motru, de pildă, pierderea planificată pe 4 luni a fost depășită cu 256 la sută. „Golul" financiar a apărut mai ales în luna aprilie, cînd planul de producție s-a îndeplinit doar în proporție de 97,9 la sută, iar costurile legate de armarea metalică au fost depășite. Conducerea ministerului a trimis la fața locului un colectiv de specialiști, care a stabilit un plan ferm de măsuri menit să înlăture anomaliile existente în cadrul activității întreprinderii. Inițiativa merită a fi apreciată, însă ea are păcatul că a fost realizată tardiv și nu preventiv!

La întreprinderile miniere, deci, **angajamentele de reducere a pierderilor planificate în 1968 nu sînt nici pe departe la nivelul posibilităților reale, resurselor lăuntrice ale activității productive.** Este oare în detrimentul lor și al economiei naționale să se determine cu precizie locul și amploarea pierderilor, precum și mijloacele de înlăturare a lor? Dimpotrivă. Probitatea și adevărul, calculele realiste, clare ca lumina zilei, în acest domeniu, ar scurta mult durata în care industria minieră ar putea ajunge să nu mai lucreze cu pierderi planificate. **Interesele majore ale economiei naționale obligă Ministerul Minelor să renunțe la provizorate și aproximații, care nu sînt de natură să mobilizeze colectivele și conducerile unităților subordonate în acțiunea de rentabilizare, să aprecieze, la justa valoare, resursele interne, valorificîndu-le intensiv.**

În industria construcțiilor

CÎT SE AMÎNĂ INTERVENȚIA HOTĂRÎTĂ DIN PARTEA MINISTERULUI DE RESORT?

Aminteam, însă, că și într-un șir de **întreprinderi ale Ministerului Industriei Construcțiilor au fost depistate de către organele financiare însemnate resurse de lichidare a pierderilor planificate.** Cazuri concrete, mai semnificative. La Întreprinderea nr. 9 construcții-montaj Cluj s-au depistat circa 800 000 de lei, prin diminuarea distanțelor de transportare a pămîntului pentru lucrările de umplutură, refolosirea intensă a cofrajelor, confecționarea pe șantiere a unor prefabricate. La Trustul nr. 5 construcții-montaj Brașov a fost evidențiat, în favoarea bugetului statului, aproape 1 milion de lei, proveniți din adoptarea unor soluții mai raționale de execuție a lucrărilor, din reducerea consumului specific de materiale și a pierderilor admisibile. Asemenea resurse, ascunse sub obroc, cum se spune, s-au mai depistat și la Trustul nr. 1 construcții-montaj București, Întreprinderea de prefabricate din beton Călărași, Întreprinderea nr. 7 construcții-montaj Galați, toate în valoare de peste 2,2 milioane de lei. Iar multe din ele au la bază exagerarea consumurilor specifice de materiale, de energie electrică, ceea ce ridică întrebarea: **unitățile respective ale Ministerului Industriei Construcțiilor nu cunosc că, în acest an, o direcție principală în care trebuie să se acționeze pentru reducerea cheltuielilor de producție este tocmai diminuarea consumurilor specifice de materii prime și materiale, de energie electrică, lemn și combustibil?**

Evident, aceste resurse, descoperite recent, urmează să fie prinse în planul măsurilor de rentabilizare și, acolo unde au fost prinse, să fie fructificate. Aceasta, însă, nu poate să eschiveze forurile de resort din ministerul amintit de a da un răspuns clar la întrebarea formulată, precum și la alte două întrebări: **de ce, în primul trimestru, 9 întreprinderi au depășit nivelul pierderilor stabilite prin plan cu aproape 6,5 milioane de lei? Cum se explică, de asemenea, anomalia că 3 întreprinderi planificate cu beneficii au înregistrat pierderi de 4,3 milioane de lei?** În ceea ce ne privește, la 23 mai a.c., ne-am adresat cabinetului tov. VALERIU CRISTESCU, adjunct al ministrului industriei construcțiilor, cu rugămintea de a ni se-înlesni o întrevedere în problemele mersului acțiunii de rentabilizare. Am fost refuzați politicos. În pofida acestui refuz, a doua zi, la orele 8 dimineața, ne găseam totuși în incinta cabinetului. La insistențele noastre, tovarășul adjunct al ministrului ne-a acordat cîteva minute:

— După cîte știm, dv. răspundeți în cadrul ministerului de acțiunea de rentabilizare...

— Tovarășe dragă, eu am multe pe cap. Rentabilizarea, cum să spun, este foarte complexă... Dar despre ce să discutăm — despre activitatea de producție sau despre activitatea de construcții?

— Despre ambele...

— Atunci, mai bine ar fi să vă adresați adjuncților ministrului care coordonează sectoarele respective.

Am plecat din cabinet, fără a obține cel mai elementar răspuns la întrebarea: cînd și cum se vor lichida pierderile planificate? O discuție, chiar sumară, pe problemele mersului acțiunii de rentabilizare, trebuia să aibă loc. Din cel puțin trei motive. Primul — situația precară a unora dintre întreprinderile acestui minister în domeniul evoluției pierderilor planificate. Al doilea — ziarele au criticat, în repetate rînduri, această situație, fără ca ea să se îndrepte pe măsura cerințelor. Al treilea — **răspunsurile unor întreprinderi și ale forurilor de resort din Ministerul Industriei Construcțiilor la criticile formulate nu înfățișează realist măsurile care trebuiau aplicate pentru redresarea acțiunii de rentabilizare.** Iată, de altfel, cîteva spicuiri din aceste răspunsuri care au fost trimise redacției ziarului nostru:

„Problema rentabilizării și atingerii parametrilor proiectați la noua instalație de vată din sticlă de la fabrica de geamuri Scăeni a stat în atenția Direcției generale a industriei silicaților, care a analizat periodic această situație și a luat măsuri de remediere" — se spune într-un răspuns. Se justifică apoi coborîrea rezultatelor „sub acelea prevăzute în proiect și chiar sub acelea realizate în... 1965", precizîndu-se și 5 măsuri, printre care, punerea „în funcțiune a unei mașini de cusut saltele" și creșterea „în continuare a cantității de cloburi introduse în amestec". Ultima sună așa: „se va trece la ambalarea vatei în conteinere din cherestea recuperată, în loc de saci de polietilenă". La Ministerul Industriei Construcțiilor, cheresteaua — chiar recuperată — o fi mai ieftină decît polietilena?

Alte două răspunsuri privesc acțiunea de rentabilizare la Întreprinderea nr. 7 construcții-montaj Galați, amintită pentru tăinuirea unor resurse interne, chiar în acest an. Ing. L. Niculescu, directorul general al întreprinderii, ne relata despre... reorganizarea comisiei de rentabilizare, mulțumind „Scînteii" pentru ajutorul dat. Iar biroul de reclamații și sesizări din Ministerul Industriei Construcțiilor ne încunoștințează despre... înlocuirea din funcție a directorului general al întreprinderii din Galați, înlocuirea delegatului cu rentabilizarea, despre diverse analize și verificări care urmează să fie efectuate. Răspunsul respectiv conținea și un angajament: „reducerea pierderilor planificate acestei unități în anul 1967 cu 3 067 000 de lei". **Angajament formal, întrucît la sfîrșitul anului întreprinderea gălățeană consemna: 12,3 milioane de lei depășire la pierderile planificate, pentru ca în acest an, în primul trimestru, situația ei financiară să nu se schimbe.**

...În ultimă instanță ne-am adresat tov. DUMITRU MOȘORA, ministrul industriei construcțiilor. Prima dată — la 24 mai — ni s-a spus că „tovarășul ministru nu... este pentru nimeni toată ziua". Am fost primiți abia peste 4 zile. După o oră și jumătate de antecameră, am discutat 15 minute. Am reținut că pierderile planificate au la bază, printre altele, multe cauze subiective, legate de gospodărirea întreprinderilor, asupra cărora trebuie intervenit energic. Dosi scurtă și neangajantă, discuția a creat totuși o punte pentru o viitoare și serioasă convorbire în problemele rentabilizării. Să sperăm că vom avea posibilitatea, cît mai curînd, să informăm cititorii ziarului despre măsurile pe care conducerea Ministerului Industriei Construcțiilor intenționează să le aplice în scopul limitării și reducerii pierderilor planificate.

În industria chimică

TIMPUL NU ÎNLĂTURĂ RISIPA, CI O AGRAVEAZĂ

Ministerul Industriei Chimice este cel mai vizat în ancheta noastră. O imagine a acțiunii de rentabilizare desfășurată în întreprinderile sale s-a prezentat în discuția consemnată la Ministerul Finanțelor. Ce am mai putea adăuga? Mai întîi un aspect, la prima vedere, paradoxal: **pierderile planificate se ridică la sume impresionante, iar planul la beneficii, pe primul trimestru, s-a depășit cu peste 135 milioane lei. Toată considerația pentru cele 71 întreprinderi ale industriei chimice care lucrează cu beneficii, dar este oare admisibil ca și acum ele să mai finanțeze pe cele ce „devorează" încă din fondurile statului?** Ca și cum această anomalie nu ar fi destul de gravă, alte 4 întreprinderi și-au permis să depășească pierderile planificate, pe primul trimestru, cu circa 25 milioane lei. Asemenea deficiențe s-au petrecut totuși — ca și în cazul celorlalte ministere amintite — prin ascunderea unor importante resurse interne de rentabilizare. Ne oprim la două exemple care ies din comun. Mai întîi, la T.A.V.S. din Tulcea. Aici, unitatea Rusca a fost transferată sectorului piscicol, fără ca amortizările respective, de aproape un milion lei, să fie reliefate sincer și cu claritate între resursele de diminuare a pierderilor planificate. De asemenea, în anul trecut s-a realizat un procent de perisabilități, la manipularea și depozitarea stufului, de 2,5 la sută. Intenționînd să avanseze ca... racul, conducerea acestei întreprinderi a stabilit pentru 1968 un procent de perisabilitate de 4 la sută. Exagerarea a fost depistată ușor de organele Ministerului Finanțelor și, ca urmare, alți aproape 1,4 milioane lei au fost mobilizați la bugetul statului.

Cel mai elocvent este însă cazul Combinatului de fibre artificiale din Brăila, cunoscut și recunoscut ca un mare „consumator" de dotații de la buget. Situîndu-se pe aceeași linie a minimei rezistențe, conducerea de aici — cu aprobarea forului de resort — a stabilit, pentru 1968, 25 milioane lei ca pierderi planificate. Nici mai mult, nici mai puțin. **Organele financiare însă, în cîteva zile de analiză au depistat rezerve de rentabilizare care însumează aproape 8 milioane lei.** Unde se localizează ele? La consumurile exagerate de materii prime — mai mari cu circa 3 milioane lei față de realizările din 1967 — la materialele auxiliare, la utilități. Conducerea combinatului nu numai că a exagerat, dar s-a molipsit subit și de... amnezie. În 1968 se vor livra către fondul pieței 438 tone celofan nelăcuit. Însă beneficiile aferente, de milioane de lei, nu s-au mai luat în calculul rezervelor de rentabilizare — probabil pentru a acoperi eventualele pierderi peste plan.

Dar despre combinatul brăilean nu se scrie acum pentru prima dată. Întrucît ar fi de prisos să repetăm ce s-a mai publicat, de-a lungul timpului, despre această unitate a industriei chimice, ne concentrăm atenția asupra unor atitudini în chestiunea respectivă. Este vorba, în speță, de două răspunsuri la un articol publicat în „Scînteia" în februarie 1967 și intitulat: „Pînă cînd se vor mai tolera gravele fenomene de risipă de la Combinatul de fibre artificiale Brăila?" Unul din ele, din partea conducerii combinatului, atestă... **„o insuficientă muncă și, de multe ori, neadecvată specificului instalațiilor și gradului de pregătire a oamenilor, care a condus la o slabă calificare a personalului non angajat.** În prezent — era în februarie 1967, n.n. — această problemă a fost reluată și îmbunătățită sub toate aspectele, colectivul de conducere controlînd zilnic cum se desfășoară ea și rezultatele obținute". Se mai arată că „la fabrica de rețele cord a fost întărită conducerea tehnico-administrativă", ceea ce trebuia să se repercuteze pozitiv asupra calității producției. Răspunsul al doilea este semnat de tov. ing. GHEORGHE CARAMFIL, adjunct al ministrului industriei chimice. **În el se vorbește despre consecințele...** „fluctuației mari de personal, în special la filatura cord, care a creat greutăți în asigurarea acestei secții cu numărul necesar de muncitori cu o calificare corespunzătoare din punct de vedere teoretic și, în special, practic". Apoi, se face o critică aspră la adresa acțiunii de calificare, arătîndu-se cum ar trebui să se procedeze, prezentîndu-se diverse măsuri care vor permite... „o îmbunătățire substanțială a activității combinatului"...

...Mai 1968. După mai bine de un an, aceleași probleme legate de fluctuație, de calificarea forței de muncă, de calitatea producției sînt aduse în discuție publică („Muncitori calificați pentru toate utilajele moderne" — articol apărut în ziarul nostru). În articol, secretarul comitetului de partid de aici reproșează că nu s-a reușit să se dezvolte în rîndurile muncitorilor dorința de a-și ridica calificarea, spiritul de răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. Deci, invariabil, aceleași deficiențe grave se perpetuează de 14 luni. Situația pune la îndoială **capacitatea forului de resort din Ministerul Industriei Chimice de a soluționa prompt stările de lucruri arhicunoscute și reliefează tendința de a se admite în continuare neajunsuri care lezează interesele economiei naționale.** Se vede cu claritate, în cazul unor unități ale industriei chimice, că timpul, tărăgănarea nu vindecă racilele superficialității, pierderile sistematice și risipa, ci le agravează.

CICLUL PROMISIUNILOR SE REPETĂ LA 6 ANI?

Însă, exemplul combinatului brăilean nu este singular. Iată o microanchetă, la fața locului, efectuată de corespondentul „Scînteii", ION CIUCHI, la fabrica de celuloză și hîrtie „Palas" din Constanța.

...Prin rentabilizare — se spune în corespondența transmisă — forul tutelar și conducerea acestei întreprinderi au stabilit o serie de măsuri care vizau diminuarea treptată și înlăturarea pierderilor, încît în anul 1970 fabrica să-și încheie bilanțul cu un beneficiu de 3 milioane lei. În practică însă, pierderile nu se diminuează. Tov. ȘTEFAN PETCULESCU, inspector principal la Sucursala județeană Constanța a Băncii Naționale, ne spunea: „Pentru anul 1968, această întreprindere urma să mai fie subvenționată de stat numai cu circa 8 milioane lei, iar prin măsurile de rentabilizare să se obțină o economie de 623 000 lei. Dar, planul de producție a fost întocmit și aprobat de minister cu o pierdere planificată de peste 17 milioane lei. Se va repeta ceea ce s-a întîmplat în anul trecut, cînd întreprinderea a fost planificată cu o pierdere de 17 851 000 lei, pentru ca la sfîrșitul lui să aibă un deficit de 29 869 000 lei"?

De unde provine această „cascadă" de pierderi? VALERIU BĂDĂRĂU, contabil-șef al fabricii, o pune pe seama „prețurilor materiilor prime și materialelor luate în considerare la întocmirea proiectului fabricii, care au fost schimbate ulterior prin diferite acte normative". Tot ce este posibil, dar rentabilizarea prin majorarea prețurilor constituie o soluție antieconomică. Nu este momentul să purtăm o discuție polemică pe această temă. Atunci, cine poate rentabiliza activitatea întreprinderii constănțene? După cum se spune **într-un studiu tehnico-economic efectuat în 1962, din punct de vedere economic singura măsură capabilă să lichideze pierderile este îmbunătățirea activității la secția de hîrtie.** Studiu întocmit în zadar, speranțe neîmplinite! Fiindcă din cele 4 sorturi de hîrtie superioară, între care două tratate la suprafață, pentru care a fost concepută secția, aceasta nu realizează în prezent decît un singur sort și acela netratat. Pe de altă parte, **această secție nu este încă în stare să obțină o serie de sorturi superioare, deși consumă anual fonduri importante pentru experimentări.** Incertitudinea este însoțită de multă risipă. În trimestrul I 1968, hîrtia produsă a fost în proporție de circa 20 la sută brac (adică rebut — n.n.), iar la sortimentele de calitate superioară s-a atins 30 la sută. Procentul de brac se află în creștere, de la 972 tone în trimestrul II 1967, la 1 086 tone numai în 4 luni din acest an.

Cum se desfășoară atunci acțiunea de rentabilizare? Măsurile pentru perfecționarea procesului de producție, pentru curmarea risipei și ridicarea nivelului de calificare sînt palide. **În „compensație", în planul de combatere a pierderilor planificate s-au cuprins prevederi a căror posibilitate de aplicare se dovedește iluzorie.** Și ele se referă tocmai la problema esențială a sorturilor de hîrtie care să fie fabricate. Calculele de rentabilizare au fost făcute de specialiști din minister și de conducerea fabricii pe seama unor sorturi de hîrtie cărora nu li se asigură desfacere pe piață. Deci și în 1968, se petrece același lucru ca și în 1967, 1966 etc., etc.

Calculele pentru 1969 sînt tot iluzorii — cel puțin, așa s-a desprins din discuția cu contabilul șef al fabricii. Rentabilizarea se poate asigura prin presupuneri? Punem întrebarea, întrucît, **cu mici excepții, aceasta era situația și la 7 mai 1967, cînd ziarul nostru a publicat articolul „Șapte ani nu sînt suficienți pentru a se trece la rentabilizarea producției?"** Ea nu s-a schimbat și, la fel ca atunci, forul de resort dă și astăzi asigurări, reluînd ceea... noutăți ceea ce se prevedea din... 1962, prin studiul tehnico-economic amintit. Oare, în cazul analizat, ciclul promisiunilor se repetă o dată la 6 ani?

Pe ansamblul economiei, așa cum rezultă din datele financiare și statistice, pierderile planificate sînt într-o sensibilă scădere. Deci, indicațiile conducerii de partid și de stat se îndeplinesc, dar nu în ritmul și proporțiile stabilite. În timp ce unele fabrici și uzine au reușit să treacă de la pierderi la beneficii, altele se complac în anomalia dotațiilor de la bugetul statului. Procesul acesta este mai evident la unele unități ale industriei chimice, industriei miniere, industriei construcțiilor. O creștere a volumului pierderilor au înregistrat, în primul trimestru din acest an, și unele întreprinderi ale economiei forestiere, din sectorul căilor ferate, din nomenclatura Ministerului de Construcții pentru Industria Chimică și Rafinării — toate cu pierderi suplimentare față de ceea ce s-a planificat de circa 20 milioane lei.

După cum s-a văzut, Ministerul Finanțelor a investigat unele rezerve suplimentare de reducere a pierderilor planificate. Dar atît organele sale, cît și cele ale Băncii Naționale și ale Băncii de Investiții nu au putut stăvili — prin intervenții și măsuri energice — depășirea nivelului planificat al pierderilor de unele întreprinderi subordonate ministerelor amintite în anchetă, precum și Ministerului Economiei Forestiere, Ministerului Industriei Alimentare. Se desprinde, totodată, că organele economice de sinteză, în unele cazuri, nu au curmat practica unor ministere de a tolera, ani de zile, maladia pierderilor planificate. Excelează în acest sens practica Ministerului Industriei Chimice — receptiv la critică, dar nehotărît în extirparea cauzelor care provoacă pierderi într-un șir de întreprinderi din această ramură.

Amplificarea eficienței activității economice — sarcină majoră pusă de Conferința Națională a P.C.R. în fața tuturor întreprinderilor, ministerelor, organelor și organizațiilor de partid — impune înlăturarea hotărîtă a pierderilor planificate. Fructificînd condițiile propice create de acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii, cadrele din economie au îndatorirea de a-și concentra la maximum eforturile pentru a rentabiliza în cel mai scurt timp atît întreprinderile care mai lucrează cu pierderi planificate, cît și produsele nerentabile. Accentul trebuie pus, așa cum arată conducerea de partid și de stat, pe reducerea cheltuielilor materiale de producție, ridicarea nivelului calitativ al produselor, închiderea tuturor canalelor de risipă, de irosire a fondurilor economiei naționale.

Anchetă realizată de
Petre NEDELCU și Dan MATEESCU

SURSE ALE MEDIOCRITĂȚII ÎN PREGĂTIREA UNIVERSITARĂ

ancheta pedagogică

În unele institute și facultăți a fost acreditată pînă nu de mult ideea că mediocritatea în studiul universitar provine aproape în întregime din atitudinea plină de pasivitate a unor studenți. Așa a apărut mentalitatea „îndrumărilor și controlului pas cu pas" în amfiteatre, biblioteci, cămine și cantine, nobilă, desigur, prin obiectivele proclamate, dar de multe ori dăunătoare prin cultivarea unei atmosfere de dădăceală obositoare și demobilizantă. Pentru că, avîndu-se în vedere unele fenomene concrete de mediocritate, scăpa atenției ceea ce era mai important — **sursele ei**, iar factorii terapeutici erau prin definiție constrînși să acționeze îndeosebi asupra consecințelor și prea puțin asupra cauzelor acestei stări de lucruri.

Iată de ce într-o discuție pe această temă, cu unele cadre didactice din centrul universitar timișorean, ideea dominantă a fost, pe bună dreptate, că fenomenele de mediocritate, departe de a fi doar rezultatul unor metamorfoze pe parcursul anilor de studii, își au originea îndeosebi în modul sub care se desfășoară principalele etape ale procesului de învățămînt. Cel dintîi factor, în ordine cronologică, este identificat, după aprecierile celor mai multe cadre didactice, în modul în care sînt selecționați candidații la admiterea în învățămîntul superior. Pe lîngă studenții cu adevărat merituoși, dornici să învețe, uneori — mai ales la facultățile care sînt nevoite să organizeze două sau chiar trei concursuri de admitere — sînt lansați în cursa celor cinci ani de studiu și tineri lipsiți de forța vocației, care vor evolua, de regulă, încet dar constant spre mediocritate. „Și-i vor trage după ei și pe cei mai buni — continuă ideea **conf. univ. Eugen Pop**, secretarul comitetului de partid al centrului universitar Timișoara. Iată, de pildă, un caz concret. La Facultatea de electrotehnică sînt două secții: electromecanică și electroenergetică. În prima secție există un nucleu de studenți foarte buni, dintre care mulți au fost premiați la olimpiade și concursuri naționale. La electroenergetică, poate că nu întîlnim tot atîtea vîrfuri de aceeași dimensiune, dar faptul că toți studenții sînt cam de aceeași talie — studenți buni, în general — determină ca aici rezultatele să fie superioare primei secții, unde cei 40—50 de repetenți anual trag în jos diagrama evoluției grupelor".

Pornind de la aprecierea că o mai rațională stabilire a cifrelor de școlarizare, fără variații uneori foarte mari de la un an la altul pe secții și facultăți, ar permite să se lucreze mai direct și mai nuanțat cu studenții, unele cadre didactice și-au exprimat părerea că va trebui să se aibă în vedere, în procesul aplicării noii legi a învățămîntului, și această cerință fundamentală.

Este interesant de remarcat că toate mijloacele de luptă împotriva mediocrității, indiferent de proveniența lor, se raportează în ultimă analiză la un concept comun: **exigența universitară**. O exigență care, pentru a se dovedi cu adevărat eficace, are însă nevoie de corelativul său logic — autoexigența. Cum este respectată această cerință esențială? La Facultatea de construcții, și anume la secția de construcții civile a anului IV, a fost introdus un curs facultativ de programare și calcul cu mașini electronice. Aici se predau noțiuni indispensabile oricărui inginer constructor. Dar acest curs a început cu vreo 7—8 studenți, pentru ca după 2—3 săptămîni, să rămînă doar vreo 3—4 studenți. Un alt curs facultativ, de invelitori autoportante, a fost programat între două discipline obligatorii. Și aici studenții veneau la primul curs obligatoriu, apoi plecau 2 ore, după care se întorceau la ultimul curs.

— Aparent, ei sînt comozi și pe baza acestei concluzii am putea, așa cum se proceda înainte, să-i discutăm în adunări U.T.C. și ale Asociației studenților, să aplicăm în fel și chip instrucțiunile cu privire la extrariculare — ne spune **prof. ing. Dan Mateescu**, decanul facultății. În realitate, altele sînt adevăratele cauze. Este vorba, în primul rînd, de **segmentarea timpului de învățătură** al studenților, căreia în bună măsură i se datorește faptul că însușirea cunoștințelor se face mai mult substitutiv și mai puțin aditiv. Într-o zi studenții au 10—12 ore de cursuri și seminarii, în alta numai 2 ore sau sînt liberi. Actuala lege a cumulului favorizează prezența unor cadre didactice doar în timpul de după amiază, ceea ce determină ca orele să fie distribuite neuniform pe parcursul unei săptămîni. De pildă, la secția de drumuri, recent înființată, 4 dintre cele 7 cadre de predare, o bună parte din acest semestru n-au putut veni la facultate decît după cele 8 ore de serviciu. Să mai adăugăm că planul de învățămînt este adeseori încărcat în mod inutil. Asemenea supraaglomerări explică în bună măsură apelul studenților la legea minimului efort, renunțarea la inițiativele proprii și la preocupările mai largi. Eu sînt decan de 8 ani și n-am auzit ca un student de-al nostru să fi mers la Universitate la un curs de matematici sau de astronomie. Și asta nu pentru că n-ar dori, ci din cauza supraîncărcării programului de învățămînt, adeseori generator prin el însuși a unui climat de mediocritate, pe care uneori nu-l poți învinge nici chiar cu rezultate de 8 sau 9.

— Este adevărat că supraîncărcarea programului universitar de studiu s-a datorat și lipsei școlilor de subingineri, cărora le revine o parte din actualele sarcini ale facultăților — a continuat **prof. dr. docent Ioan Vlădea**, șeful catedrei de termotehnică. De aceea, recenta legiferare cu privire la înființarea școlilor de subingineri credem că va favoriza implicit o mai bună selecție și pregătire în învățămîntul superior. Dar pentru ca noua lege să poată da toate roadele așteptate, după părerea mea, e nevoie să acționăm în spiritul ei în toate compartimentele procesului de învățămînt. Am în vedere îndeosebi necesitatea, acut resimțită, **de a i se asigura muncii de proiectare un caracter mai rațional**, iar noțiunilor predate, o înlănțuire mai logică. De pildă, se afirmă adesea, și pe bună dreptate, că gîndirea inginerească se formează la planșetă. Și drept consecință, studenților politehnicieni li se dau multe proiecte. Dar în asta constă și o defecțiune importantă, care împinge adesea spre mediocritate. Fiind prea multe, în mod aproape sigur aceste proiecte devin „generale", plutesc deasupra problemelor, iar atunci cînd sînt verificate se are în vedere îndeosebi calculul și foarte puțin desenul, execuția tehnică propriu-zisă, fără însușirea căruia nici un proiectant nu-și va merita numele.

Neîndoielnic, nu toate stările de mediocritate din pregătirea studenților pot fi puse pe seama unora dintre elementele componente și verigile procesului de învățămînt. Mediocritatea este și o stare de spirit, cu profunde implicații morale, deci subiective. Genezeșcența ei are și surse individuale, cu modulații de frecvență oscilînd între starea studentului vegetativ, mulțumit cu imaginea lui de fiecare zi, adeseori apatic, rareori cu aprinderi interioare față de profesiunea sa, și între condiția celui înclinat spre perorații nesfîrșite, gata oricînd să „ia ochii" și chiar o notă bună, dar gol sub raportul ideilor și al acțiunii.

În mod cu totul paradoxal, exigența manifestată din aceste puncte de vedere asupra pregătirii studenților este adeseori neuniformă. Practic lucrurile se desfășoară cam în felul următor. Aproape că nu există deschidere de curs la care să nu fie proclamat și spiritul de intensă exigență față de pregătirea studenților. După care începe activitatea propriu-zisă pînă la sesiunea de examene. Atmosfera acestora, plină de seriozitate, îngăduie o selecție de multe ori riguroasă. Dar, din păcate, de scurtă durată. Pentru că odată apropiat sfîrșitul sesiunii, începe exodul restanțierilor spre ușile decanatelor și rectoratelor, de unde se întorc de cele mai multe ori cu aprobări de **reexaminare**. O dată, de două și chiar de trei ori. Toată lumea este de acord, că această practică este o sursă puternică de mediocritate. Că ea viciază organic climatul de seriozitate universitară, pune sub semnul relativului promovarea valorilor. Și totuși reexaminările se aprobă aproape în fiecare facultate din țară.

Pe bună dreptate se pune întrebarea: de ce să se aprobe reexaminări, din moment ce ele constituie o sursă mai puternică de mediocritate decît însăși repetenția?

★

Ne-am oprit doar asupra a trei etape din evoluția unui student. Surse ale fenomenelor de mediocritate pot fi depistate însă în toate compartimentele vieții universitare. Iată de ce o dată cu intrarea învățămîntului nostru într-o nouă etapă de dezvoltare, o acțiune imperios necesară se identifică în defrișarea oricăror practici învechite, generatoare ale flagelului mediocrității. Este un prim pas pentru asigurarea germinației recoltei viitoare.

Mihai IORDĂNESCU

teatre

● **Filarmonica de stat „G. Enescu"** (la Ateneu — ora 20): **Concert simfonic. Dirijor: Mircea Basarab.**
● **Opera română: Trubadurul** — 19,30.
● **Teatrul de stat de operetă: My Fair Lady** — 19,30.
● **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia): **Heidelbergul de altădată** — 19,30, (sala Studio): **Părinții teribili** — 19,30.
● **Teatrul de Comedie: Un Hamlet de provincie** — 20.
● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **Un tramvai numit dorință** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **Sfîntul Mitică Blajinul** — 20.
● **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru): **Cînd luna e albastră** — 19,30, (sala Studio): **Femei singure** — 20.
● **Teatrul Giulești** (în sala Teatrului evreiesc de stat): **Cînd aud cucul cîntînd** — 19,30.
● **Teatrul „Bărbu Delavrancea": Micul infern** (spectacol prezentat de Teatrul „Al. Davila"-Pitești) — 20.
● **Teatrul Mic: Tango** — 20.
● **Teatrul „Ion Creangă": Năzdrăvăniile lui Păcală** — 16.
● **Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale": Uriașii munților** — 20.
● **Teatrul „Țăndărică"** (sala din Calea Victoriei): **Șoricelul și păpușa** — 17, (sala din str. Academiei): **Vrăjitorul din Oz** — 17.
● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Savoy): **Ca la Tănase** — 19,30, (grădina Boema): **Boema Palace** — 19,30.
● **Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: Cu picioarele pe pămînt** — 20.
● **O.S.T.A.** (la Sala Palatului): **(Concert extraordinar de muzică ușoară, dat de QUARTETUL VOCAL „THE ROYAL KNIGHTS"; „KANNO — QUARTET". Solistă KYOKO SUMI — Japonia.**

CU FAȚA LA TALENT

(Urmare din pag. I)

se poate imagina decît printr-o politică de cadre, activă, dirijată. Nimeni nu se gîndește că această politică dirijată de cadre va putea lucra cu succes în sensul că va inventa talent pentru netalentat și inspirație acolo unde nu există. Dar această politică dirijată de cadre va putea lucra cu succes dacă va izbuti să stimuleze, să canalizeze, să scoată din inerție sau din scepticism tot ceea ce ține de valoare autentică în filmul nostru, adică de talent.

Ajungînd aici am ajuns la cea mai scumpă noțiune care poate circula în sfera artei: TALENTUL. În sfîrșit, este momentul să vorbim de talent. Dacă o mașină zace undeva în ploaie ne scandalizăm, cerem condica de reclamații, chemăm responsabilul, sesizăm presa, televiziunea. Dar dacă un talent zace undeva, în ploaie sau la soare, ce facem? N-am nici un fel de cădere să mă amestec nici în planurile unui studio, nici în planurile unui regizor. Ca spectator de film am însă dreptul să mă întreb cum e cu putință ca Ciulei să nu facă film de aproape cinci ani? Recunosc cinstit că dacă am avea numeroși regizori de acest calibru nu mi-aș pune o asemenea întrebare. Dar cînd nu avem numeroși regizori de acest calibru, atunci întrebarea mă obsedează. Acum 7 ani, la Cannes, Ciulei a primit premiu pentru cea mai bună regie. Cu greu se poate imagina o ocazie mai fericită pentru un creator și pentru o cinematografie de a intra în circuitul valorilor internaționale. Ne putem permite luxul să pierdem asemenea ocazii? Pintilie nu face film de doi ani, Mihu cam la fel. Din nou n-aș spune nici pis dacă în acest timp în cinematografie ar lucra regizori cel puțin de calibrul lor. Dar mi se pare că lucrurile nu stau așa. Repet: ne putem permite acest lux? Va veni probabil o zi cînd proasta utilizare a talentelor va fi cel puțin la fel de aspru pedepsită ca și proasta utilizare a mașinilor.

O judicioasă canalizare a talentelor din cinematografia noastră ar da și un stimulent acelei părți din creația cinematografică fără de care nu se poate imagina o școală națională: filmul de actualitate. Despre filmul de actualitate s-a mai scris la modul deziderat. De vorbit s-a vorbit. De scris s-a scris. Dar ce-am făcut? Luați genericele filmelor de actualitate din ultimii doi-trei ani. Majoritatea zdrobitoare, cu adevărat zdrobitoare, a acestor filme s-a lucrat cu echipe categoria B sau C ca să nu spun Y sau Z. Cum putem să ajungem cu asemenea echipe în meciuri decisive? Partea frumoasă este totuși că toată lumea e în continuare de acord că nu se poate concepe o școală românească de film, altfel decît ca o școală a filmului de actualitate! Dar dacă în filmul de actualitate băgăm cele mai slabe forțe, cu cine să facem școală?

Este, cred, momentul să ne întoarcem cu fața spre talent. E momentul să nu dormim noaptea gîndindu-ne cum sînt folosite aceste talente. Pentru noi, criticii, care ne-am pierdut multă vreme șicanînd talentele și cocolașind impostura, este cazul să recăpătăm sau să căpătăm în sfîrșit respectul față de talent și repulsia față de impostură. Este cazul să începem să folosim des, cît mai des acest cuvînt: talent. Și din cînd în cînd să ne lăsăm chiar iradiați de această forță de pe urma căreia de-a lungul secolelor și mileniilor omenirea nu a avut decît de cîștigat.

cinema

● **Ea va rîde:** BUCEGI — 9—13 în continuare; 16; 18,15; 20,30; la grădină — 20, ARTA — 9,15—15,45 în continuare; 18,15; 20,30; la grădină — 20.
● **Oscar:** GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **Zile de vară:** UNIREA — 11; 15,30; 18.
● **Obsesia:** TOMIS — 9—13,45 în continuare; 13,15, la grădină — 20,15, AURORA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19,30, la grădină — 20,15.
● **Căderea imperiului roman** — film pentru ecran panoramic: PATRIA — 9; 12,45; 16,30; 20.
● **Freddy, lovește tu întîi:** REPUBLICA — 9,15; 11,30; 14; 16,30; 18,45; 21,15, BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45 21, GRĂDINA FESTIVAL — 20.
● **Ce noapte, băieți!:** ARENELE LIBERTĂȚII — 20, GRĂDINA EXPOZIȚIA — 20, MODERN — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21.
● **Pasărea timpurie:** LUCEAFĂRUL — 8.15; 10,45; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45, GRĂDINA DOINA — 20, CAPITOL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, la grădină — 20, FEROVIAR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, EXCELSIOR — 9,45; 12,15; 15; 17,30; 20.
● **Zoltan Karpathy:** FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, STADIONUL DINAMO — 20.
● **Ultima noapte a copilăriei:** CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.
● **Eddie Chapman, agent secret:** VICTORIA — 9; 12; 15; 18; 21, MOȘILOR — 15,30; 18; 20,30, la grădină — 20.
● **Strigătul Coriei:** CINEMATECA — 10; 12; 14.
● **Fata cu balonul:** DOINA — 9; 11; 13; 16; 18,30; 20,45.
● **Leul african:** TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
● **Iadul sfărîmat:** LUMINA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45.
● **Topkapi:** UNION — 15,30; 18; 20,30, MUNCA — 15,30; 18; 20,30.
● **K.O.:** GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30.
● **Balul de simbătă seara:** ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 18; 20,30, DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.
● **O fată fericită:** DACIA — 8—15,30 în continuare; 18; 20,30.
● **Gioconda fără surîs:** BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30.
● **Două bilete la matineu:** CRINGAȘI — 15,30; 18; 20,30.
● **Statornicia rațiunii:** GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **O lume nebună, nebună, nebună:** FLACĂRA — 15,30; 19.
● **Loana:** VITAN — 15,30; 18; 20,30.
● **Răzbunarea haiducilor:** MIORIȚA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45, VOLGA — 9,30; 11,30; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.
● **Sînt și eu numai o femeie:** POPULAR — 15,30; 18; 20,30.
● **Sfîntul la pîndă:** FERENTARI — 15,30; 18; 20,30.
● **Escroc fără voie:** COSMOS — 15,30; 18; 20,30.
● **Pentru un pumn de dolari; Pentru cîțiva dolari în plus:** VIITORUL — 15.15; 19,30.
● **El Dorado:** FLOREASCA — 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30.
● **Marele restaurant:** RAHOVA — 15,30; 18, la grădină — 20,15.
● **Sfîrșitul agentului W 4 C:** PROGRESUL — 15,30; 18; 20,30.
● **Climate:** LIRA — 15; 17,45, la grădină — 20,30.
● **Eroii de la Telemark:** PACEA — 15,30; 18; 20,30.
● **Eu, eu, eu... și ceilalți:** COTROCENI — 14,30; 17,30; 20,30.
● **Compartimentul ucigașilor:** GRĂDINA VITAN — 20.
● **Căutați idolul:** GRĂDINA UNIREA — 20,15.
● **Samba:** GRĂDINA BUZEȘTI — 20.
● **Escrocii de la mînăstire:** GRĂDINA PROGRESUL-PARC — 20.
● **Capcana:** GRĂDINA PARCUL HERĂSTRĂU — 20.

tv

Emisiuni în reluare:

10,00 — Curs de limba engleză (lecțiile 7 și 8).
11,00 — T.V. pentru specialiști (ciclul medicină). Tema: Puericultura neonatală. Prezintă doctor în științe medicale Filon Medeșan.
11,30 — Închiderea emisiunii de dimineață.
17,30 — Pentru cei mici: A.B.C. De ce? Prin Cosmos și pe Pămînt.
18,00 — Drumuri și popasuri — emisiune turistică. Baze și obiective turistice din județele Teleorman și Mehedinți. Film documentar: „Apele lui Hercule".
18,20 — Buletinul circulației rutiere.
18,30 — Curs de limba spaniolă (lecția a 18-a).
19,00 — La porțile cunoașterii — emisiune pentru tineret: „Mitul lui Hipocrat".
19,30 — Telejurnalul de seară.
19,50 — Buletinul meteorologic; Publicitate.
20,00 — Actualitatea agricolă. În cuprins: Legumele — de la producător pînă la consumator; Acțiuni intercooperatiste: construcții de sere; Reportajul emisiunii: Centrul de documentare agricolă.
20,20 — Studioul muzical: Cultura muzicală de-a lungul timpului: Niccolo Paganini. Prezintă: George Sbârcea.
20,40 — Dialog despre cultură. Tema: Specificul național — condiție a universalității în literatură și artă (I). Participă la discuții: Alex. Oprea și Gh. Achiței.
21,00 — Reflector.
21,15 — Film artistic: „Cazul Paradine" — producție a studiourilor engleze.
23,00 — Split — reportaj filmat.
23,15 — Telejurnalul de noapte.
23,30 — Închiderea emisiunii.

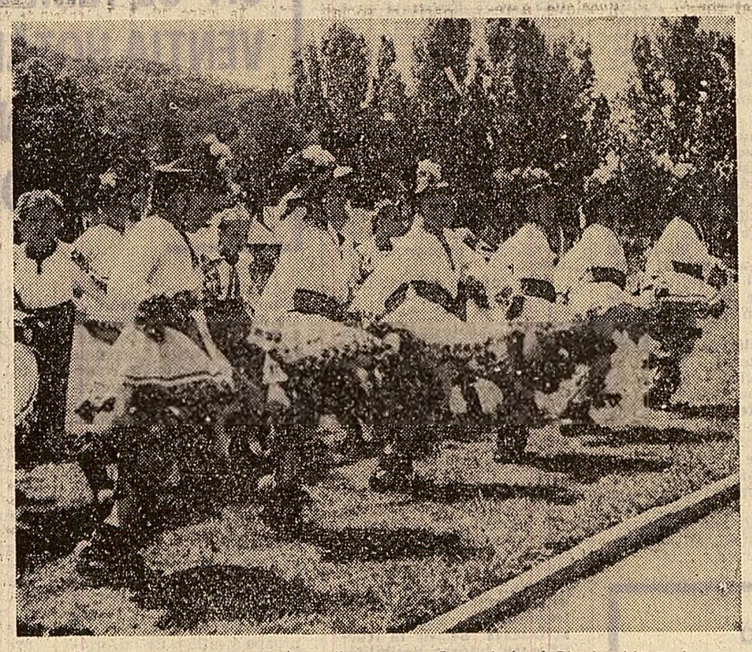

Dansuri și costume populare din comuna Șeuț, județul Bistrița Năsăud
(Foto: **S. Cristian**)

Formațiile studențești ale Conservatorului din Iași

Printre colectivele-oaspete din țară, pe care publicul bucureștean a avut posibilitatea să le reîntîlnească (sau să le întîlnească) în ultima vreme pe scenele lirice sau de concert ale Capitalei, se numără și formațiile studențești ale Conservatorului „George Enescu" din Iași. Găzduite de studioul Ateneului, iar două zile mai tîrziu de studioul Conservatorului „Ciprian Porumbescu", cele două concerte ale studenților ieșeni au avut în primul rînd meritul de a fi stîrnit interesul și colegilor lor bucureșteni, a căror absență la obișnuitele seri camerale și recitaluri ale stagiunii a devenit proverbială. Există în momentul de față un număr apreciabil de formații camerale, nu prea există în schimb... audiența. Desigur, calitatea programelor prezentate sau ținuta interpretărilor pot constitui argumente pro sau contra. Dar ceea ce lipsește, mai ales, este interesul, dragostea și înțelegerea publicului pentru muzica de cameră. Cu atît mai regretabil cînd această lipsă de interes se manifestă și la studenții... Conservatorului, viitori instrumentiști, critici, profesori de muzică...

Problema comportă, de altfel, dezbateri mult mai ample ce nu constituie însă obiectul acestor rînduri. Revin deci la concertele formațiilor Conservatorului din Iași.

Prima parte a serii — am asistat doar la concertul din 15 mai — a fost susținută de Ansamblul vocal de muzică veche, dirijat de Sabin Păutza. Simpla enumerare a unor nume cuprinse în program cum ar fi: Goudimel, Janequin, Vittoria, Vecchi, Costeley sau Claude le Jeune — compozitori reprezentativi ai epocii renascentiste — este edificatoare în ceea ce privește valoarea muzicală a lucrărilor prezentate. Dar alcătuirea programului a urmărit nu numai calitatea substanței muzicale; el a ținut cont de posibilitățile interpretative ale formației ce se află de-abia la începutul drumului. Piesele alese, prin scriitura lor mai ales omofonă decît polifonică, au îngăduit vocilor întîlniri în sonorități corale de o mare frumusețe și expresivitate.

După cum era și firesc, proporțiile reduse ale formației — numără pînă în 20 de membri — au determinat căutarea unor sonorități de o intensitate scăzută, nevibrate și cald colorate. Dicțiunea a urmărit în general realizarea rotunjimii sunetului, schimbului silabic precis, unității corale de ansamblu. Mai presus de toate aceste aspecte tehnice rămîne însă tensiunea emoțională a interpretării, sinceritatea și interiorizarea execuției, impresionînd mult publicul sălii. Mă gîndesc, de pildă, la madrigalele: „La Pastorella mia" de Festa, „Funa Canzona" de Orazzio Vecchi — momentele à cappella alto-bas fiind deosebit de realizate — Pavana și Gagliardă de Gervaise. Toate aceste merite revin deopotrivă atît formației, cît și animatorului și dirijorului ei, Sabin Păutza, un tînăr talent, absolvent al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din București, actualmente asistent la Conservatorul din Iași, ale cărui frumoase perspective artistice se pot întrezări cu ușurință.

În partea a II-a, dirijate de Vicente Tușcă, au concertat formațiile studențești de suflători ale Conservatorului „George Enescu" din Iași, la al căror program și-au adus, de asemenea, contribuția studenți ai claselor de vioară, harpă, percuție, precum și soprana Maria Boga-Verdes — un glas plăcut timbrat, cald și pătrunzător — pe care ne-a părut totuși rău că a trebuit să o ascultăm într-o lucrare de o valoare muzicală îndoielnică: „Suite Agreste" de Ferro. De altfel, referitor la program, avem rezerve și în ceea ce privește Octuorul de Fellegara. Trebuie în schimb să recunosc dificultățile interpretative ale lucrărilor prezentate, dificultăți rezolvate însă în mod onorabil de studenții ieșeni. Amintesc fugitiv frumusețea sonorităților de coral ale alămurilor din „Simfonia Sacra" de Gabrielli, — cu toată imprecizia atacurilor — cu și bogăția coloristică a lemnelor din „Suite Agreste" de Ferro, muzicalitatea și, în general, precizia intonațională, poate mai puțin ritmică. Din cele patru piese executate de suflătorii ieșeni, trebuie subliniată însă în mod deosebit interpretarea dată Integralelor de Edgar Varèse, interpretare ce s-a impus prin ținuta și nivelul profesional al realizării. În calitate de dirijor, Vicente Tușcă, alt absolvent al Conservatorului bucureștean, actualmente lector la Conservatorul din Iași, pe care-l cunoșteam pînă în prezent doar ca instrumentist, a dovedit energie.

Desigur, concertul studenților ieșeni nu a reprezentat o performanță, o perfecțiune interpretativă; dar cred că nici nu le-am putea pretinde așa ceva unor tineri aflați în plin proces de formare profesională, unor formații de curînd înființate. Am simțit însă entuziasmul cu care au pornit în organizarea și pregătirea acestor concerte, le-am apreciat respectul și seriozitatea față de muzică și față de spectatori.

Teodora ALBESCU

„GESTIUNEA BUGETULUI UMAN" AL COLECTIVITĂȚII

(Urmare din pag. I)

meniu de activitate. Sau, într-alt loc, apare necesitatea efectuării unei analize complexe care să determine cauzele unor lipsuri și să ducă la propuneri concrete și eficiente pentru înlăturarea lor. Știința și arta conducerii — aici mă refer atît la conducerile tehnico-administrative, cît și la birourile sau comitetele organizațiilor de partid — constă, în primul rînd, în a releva **coloratura obștească** (în sensul **solicitării conștiinței!**) a tuturor sarcinilor ce revin colectivului, și, în al doilea rînd, în **a stabili pentru fiecare sarcină omul cu resursele și aptitudinile cele mai potrivite pentru a o realiza.**

Iată, în acest sens, un exemplu care mi s-a relatat la Uzinele textile Arad. Nu de mult, la serviciul de creație al întreprinderii a fost montat un agregat nou, automat, de reproducere rapidă a celor mai complicate desene și game coloristice pe țesături. Dată fiind necesitatea punerii operative în funcțiune a agregatului, fără a neglija obligațiile obișnuite de serviciu, conducerea uzinei, împreună cu organizația de partid, a selecționat cu grijă pentru înfăptuirea acestei sarcini un grup de tehnicieni, care, în afara conștiinciozității profesionale, au dovedit în decursul timpului **și un gust accentuat pentru noul în tehnică. Investind o autentică pasiune și, mai ales, fiind conștienți că de ei, de felul cum se vor achita de sarcină, depinde ridicarea nivelului calitativ al muncii într-un sector de deosebită importanță al uzinei, cei cărora li s-a încredințat această treabă n-au știut ce-i zi și ce-i noapte pînă cînd n-au asigurat funcționarea perfectă a agregatului.**

— Care sînt elementele care oferă maximum de garanții pentru înfăptuirea cu succes a unei sarcini? — l-am întrebat pe sociologul **Vasile Popeangă**, directorul liceului pedagogic din Arad.

— Firește, nu e o treabă ușoară să alegi din multitudinea lor, dar aș încerca să le concentrez în trei dominante: **motivația, personalizarea, răspunderea.** Îndeplinirea unei sarcini suplimentare presupune uneori o **activitate voluntară**, iar caracterul voluntar implică neapărat o **reprezentare clară a țelurilor urmărite**, căci numai o asemenea reprezentare permite și **anticiparea căilor de rezolvare.** Nu poți spune cuiva pur și simplu: execută cutare acțiune! fără să-l lămurești **de ce e necesar s-o execute și la ce servește acțiunea respectivă.** Altfel, riști, în cel mai bun caz, ca sarcina să fie înfăptuită îngust, orbește, fără perspectivă. Numai **motivația** temeinică poate asigura **angajarea întregii ființe spirituale a omului** la realizarea sarcinii și, mai ales, declanșarea unui resort fundamental: **spiritul de inițiativă.** Motivația mai are și un alt rost: stabilește fuziunea necesară între **imperativ și posibil**, între **ce trebuie și ce se poate**, conferă imperativului, prin confruntarea cu experiența concretă a oamenilor, contururile și carnația realizabilului.

— Aminteați de personalizare... Oare nu orice sarcină o implică în mod automat?

— Paradoxal, totuși se mai întîlnesc încă situații — am întîlnit una chiar deunăzi, la un inspectorat școlar — cînd o anume sarcină e încredințată nu unui ins anume, ci unui serviciu, unei secții, unui grup uman. Se petrece atunci o **depersonalizare** a sarcinii și, în consecință, o difuzare cețoasă a răspunderilor. Orice sarcină, tocmai prin caracterul ei de activitate voluntară, conștientă, presupune luarea unui șir de decizii, iar decizia nu capătă întreaga ei greutate dacă nu se întemeiază pe **răspundere.**

— În ce constă, după părerea dumneavoastră, semnificația psihologică și etică a sarcinii obștești?

— Prin participarea la **înfăptuirea unor sarcini, fie în ei se integrează organic și interesul meu.** Or, unul dintre fundamentele eticii comuniste este **realizarea de sine prin identificarea cu interesul general.**

★

Se știe ce rol îndeplinesc „cascadorii" la turnarea unor filme, mai ales a acelora cu acțiune palpitantă: sînt oameni de mare agilitate și curaj (de obicei acrobați, specialiști în automobilism și echitație) care intră în acțiune în scenele care solicită însușiri spectaculare și forțe fizice deosebite. Ei sînt „oamenii buni la toate" ai **pur obștești, fie cu o colorătură pronunțat obștească, orice individ se identifică în mult mai mare măsură cu interesele colectivității.** Este ceea ce psihologia socială contemporană numește **fenomenul de „nostrificare"**, sentimentul că **interesul nostru**, al colectivului, precumpănește, că regizorilor, care azi pot fi folosiți în roluri de cowboy, mîine ca detectivi invulnerabili, iar poimîine ca halebardieri medievali sau gladiatori romani.

Realitatea arată că și în domeniul repartizării sarcinilor într-un colectiv se mai practică uneori, metaforic vorbind, metoda „cascadorilor". Se cunoaște faptul că X este un om capabil, inimos, plin de bunăvoință, „trage la greu", e incapabil să refuze sarcinile și atunci este prezent în numeroase comitete și comisii, i se încredințează tot felul de sarcini profesionale și obștești. O cercetare făcută acum un an în patru mari întreprinderi arădene s-a soldat cu constatarea că erau oameni cu cîte cinci-șase pînă la zece sarcini (permanente și ocazionale), în timp ce alții, nu mai puțin capabili, erau „uitați".

— Toate acestea — ne spune tovarășul **Alexandru Ladău**, secretarul comitetului de partid de la Uzina de vagoane — își au obîrșia în **comoditatea** unor foruri administrative și obștești, în lipsa de grijă pentru valorificarea întregului „buget" umar al colectivului. E de ajuns, bunăoară, ca un om să nu fi îndeplinit o singură sarcină exact așa cum credea forul respectiv că trebuie îndeplinită, pentru a nu i se mai încredința pe viitor alte sarcini. Nu se analizează minuțios cauzele neîndeplinirii, nu se dă un sprijin respectivului, ci se decretează: **X e incapabil.** Și la noi s-au întîmplat în trecut subaprecieri comode și superficiale. E o eroare esențială, deoarece, pe de o parte, un singur fapt nu poate sluji drept criteriu pentru caracterizarea unui om, iar pe de altă parte nu se ia în considerare **dinamica interioară a omului, dezvoltarea lui atît pe plan profesional, cît și din punctul de vedere al experienței de viață.** Urmarea? Se îngustează artificial grupul celor „capabili". Cei ce procedează astfel nu-și dau seama că, în felul acesta, **se aruncă, de fapt, o umbră de mediocritate asupra întregului colectiv**, ceea ce duce la pierderea unor energii care, puse în acțiune, **înconjurate de încredere**, și-ar putea aduce o contribuție apreciabilă la bunul mers al treburilor.

★

Important **stimul social și etic**, repartizarea sarcinilor — fie profesionale, fie obștești — se dovedește, așa cum a reieșit din răspunsurile interlocutorilor noștri, **o importantă componentă a științei conducerii în economie și în viața socială. A ști să conduci înseamnă, pe lîngă multe altele, și a ști să fixezi obiective precise, țeluri concrete pe care să le convertești în sarcini mobilizatoare. Înseamnă a ști să găsești concordanța precisă om-sarcină, în stare să declanșeze energiile latente, virtualitățile creatoare ale fiecărui membru al colectivității.**

VIZITA ÎN R. S. F. IUGOSLAVIA A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI DE STAT ROMÂNE

(Urmare din pag. I)

După-amiază, gazdele au invitat pe oaspeți la o călătorie pe litoralul Adriaticii, spre sud. Coborînd de-a lungul țărmului dalmat, șoseaua pătrunde în Boka Kotorska, gurile Kotorului. Golful străjuit de fortăreața naturală a pietrei munților este leagănul unor vechi așezări de marinari, a căror faimă se răsfrînge în multe pagini ale istoriei medievale. Și tot din aceste locuri s-au ridicat mulți marinari care au asigurat transportul naval pe Adriatica pentru armata de eliberare națională.

Pătrunzînd tot mai adînc în acest fiord mediteranean se ajunge la Kotor. Aici oaspeții sînt întîmpinați de Djoko Paikovici, președintele Comitetului Central al U.C. din Muntenegru, de conducători ai organelor locale de partid și de stat.

Kotorul este o veche așezare vestită în secolele XI—XV, ca nod al schimburilor comerciale între Serbia, Macedonia și orașele italiene. Oamenii acestor meleaguri și-au dovedit în decursul timpurilor vitejia și îndrăzneala. Multe daruri ale marinarilor sînt adunate în biserica Sf. Trifun, construită în secolul al XIV-lea, pe care o vizitează oaspeții români. O deosebită valoare artistică prezintă altarul sculptat în aur și argint în secolul XIII de artiștii locali. Mărturii ale faimei marinărești a Kotorului sînt adunate îndeosebi în muzeul maritim. Aici, oaspeților le sînt înfățișate machete de corăbii din cele mai felurite epoci de la galera romană la tartanele mediteraneene, documente care arată că în gura Kotorului își aveau baza de plecare pe mări și oceane peste 600 corăbii cu pînze. Tradițiile marinărești și-au găsit continuarea în dezvoltarea flotei comerciale a Iugoslaviei, în extinderea considerabilă a construcțiilor navale. În piața orașului vechi, în cinstea oaspeților români, locuitorii, în tradiționale costume ale străvechii confrerii marinărești, au prezentat apoi pitorescul dans „Kolo".

Locuitorii Kotorului au făcut oaspeților o primire plină de spontaneitate și însuflețire în care se simte prețuirea pentru relațiile prietenești de colaborare între popoarele României și Iugoslaviei, stima de care se bucură în rîndurile popoarelor Iugoslaviei politica țării noastre, eforturile poporului român, ale conducătorilor săi, pentru construcția socialismului, pentru progres și pace în întreaga lume.

De la Kotor, oaspeții se întorc la Dubrovnik, pe Magistrala Adriatică, șoseaua nouă de sute de kilometri, datorită căreia turismul pe litoralul iugoslav a dobîndit noi dimensiuni. Eforturile făcute pentru construcția acestui important obiectiv sînt vizibile pretutindeni, căci pe mari porțiuni, fiecare metru de șosea a fost smuls din inima muntelui, care coboară parcă direct în mare.

În localitățile prin care au trecut, solii poporului român au fost salutați călduros de locuitori.

ÎN PAGINILE PRESEI IUGOSLAVE

BELGRAD 30.—Trimisul special Agerpres, S. Morcovescu, transmite: Întreaga presă iugoslavă de joi continuă să rezerve spații însemnate pe primele pagini vizitei delegației de partid și de stat a României, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Toate ziarele publică ample reportaje și numeroase fotografii despre vizita în capitala Sloveniei, mitingul de la Krani, plecarea din Liubliana și sosirea la Dubrovnik.

Ziarele „Borba" și „Politika" publică pe larg, cu titluri mari, cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la mitingul de la Krani. Ziarul „Borba" relevă în titlu „Am găsit noi posibilități de întărire a colaborării româno-iugoslave" și ideea că relațiile dintre țările socialiste trebuie să constituie un model de colaborare între statele egale în drepturi și suverane.

În reportajul apărut în ziarul „Borba" se spune printre altele: „Oaspeții din România prietenă au avut o întîlnire cordială și convorbiri cu locuitorii și conducătorii Sloveniei. Cu toate că vizita a fost de scurtă durată pentru cetățenii Liublianei, pentru muncitorii de la „Iskra", Fabrica de mecanică electrică de la „Krani" și pentru cetățenii din Krani va rămîne de neuitat întîlnirea cu omul de stat și politic Nicolae Ceaușescu și cu ceilalți membri ai delegației".

La rîndul său, ziarul „Politika" relevă că pe o zi însorită, capitala Sloveniei, împodobită cu drapele de stat române și iugoslave, a rezervat o primire caldă, cordială, membrilor delegației române de partid și de stat.

Într-un comentariu intitulat „Calea progresului", publicat de „Komunist", organul U.C.I., se subliniază că „vizita delegației române de partid și de stat, întîlnirile și convorbirile eminenților reprezentanți politici ai celor două țări socialiste vecine și independente, o mai bună cunoaștere reciprocă a condițiilor și proporțiilor dezvoltării economice și dezvoltării sociale în general, constituie o formă devenită deja tradițională și o expresie a colaborării care caracterizează activitatea politică internațională a Iugoslaviei și României".

Se poate constata cu satisfacție —scrie ziarul—că România și Iugoslavia, în relațiile lor reciproce și în activitățile politice internaționale largi, întemeiate pe principiile egalității în drepturi, colaborării universale și respectării deosebirilor, merg pe aceeași cale, calea progresului, singura viabilă în condițiile actuale. Întrutotul de acord în ceea ce privește principiile după care trebuie să se călăuzească statele și partidele comuniste în relațiile dintre ele, România și Iugoslavia privesc cu un mare grad de identitate multe probleme internaționale importante. Ca buni vecini, ale căror popoare sînt legate printr-o prietenie profundă și tradițională, și ale căror partide și guverne sînt unite printr-o înțelegere reciprocă, România și Iugoslavia întreprind tot ce este necesar pentru dezvoltarea colaborării și pentru activitatea comună plină de succes în interesul păcii și socialismului, la care vizita tovarășului Ceaușescu își aduce o contribuție deosebit de însemnată" — încheie comentariul său organul U.C.I.

Întoarcerea de la Moscova a delegației Comitetului municipal București al P.C.R.

Joi la amiază s-a întors de la Moscova delegația Comitetului municipal București al P.C.R., condusă de tov. Dumitru Popa, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei, care, la invitația Comitetului orășenesc Moscova al P.C.U.S. și a Comitetului Executiv al Sovietului orășenesc Moscova, a făcut o vizită în Uniunea Sovietică, unde a participat la „Ziua Prieteniei dintre orașele Moscova și București" și la un schimb de experiență.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost primită de tovarășii Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., președintele Comitetului pentru problemele administrației locale, Ion Cosma, membru al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului Popular al municipiului București, Vasile Vlad, membru supleant al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., și alte persoane oficiale.

Au fost de față A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei.

★

La plecarea din Moscova, pe aeroportul Șeremetievo, membrii delegației au fost conduși de V. V. Grișin, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., prim-secretar al Comitetului orășenesc Moscova al P.C.U.S., V. F. Promislov, președintele Comitetului Executiv al Sovietului orășenesc Moscova, și de alte persoane oficiale.

Au fost prezenți Teodor Marinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România în U.R.S.S., și membri ai ambasadei.

(Agerpres)

„LUPTA DE CLASĂ"

nr. 5 — mai 196

SUMAR:

● GHEORGHE STOICA: Înalta conștiință și responsabilitate comunistă. ● ION ȘIRBU: Normele democratice în viața de partid. ● VASILE PAPADOPOL: Noul Cod penal și exigențele democrației socialiste. ● PETRU PANZARU: Valoarea socială a filozofiei. ● BARBU POPESCU: Gospodărirea rațională a pămîntului și eficiența lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

ANUL REVOLUȚIONAR 1848

● LUCREȚIU PĂTRAȘCANU: Adevăratul 1848. ● DAN BERINDEI: Revoluția în Moldova și Țara Românească. ● MIRON CONSTANTINESCU: Lupta națională și socială a românilor din Transilvania. DEZBATEREA PROIECTULUI DE TEMATICĂ A CURSULUI DE SOCIALISM ȘTIINȚIFIC. Participă: S. BRUCAN, A. COSMĂȚCHI (Institutul medico-farmaceutic București), ST. PANAITIU, A. RERICH, M. IURESCU (Institutul pedagogic Suceava), IOSIF NATANSOHN (Universitatea „Al. I. Cuza" — Iași).

CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE

● LUDOVIC TAKÁCS: O lucrare valoroasă despre principiile relațiilor dintre state. ● MIRCEA FLONTA: „Logică și adevăr" de Gh. Enescu. ● A. NEGUCIOIU: Cercetări românești în domeniul capitalismului monopolist de stat.

Studii despre viața teatrală

● ION OLTEANU: „Ion Sava" de Petru Comarnescu. ● VALENTIN SILVESTRU: „Matei Millo" de Mihai Vasiliu. ● CĂLIN CĂLIMAN: „Teatrul furiei și al violenței" de Andrei Bălănescu.

NOTE

Folclorul viu și aria de acțiune a căminului cultural (Tudor Bărăn); O inspirată emisiune pentru tineret (A.T.).

REVISTA REVISTELOR

Virtuțile și servitutile formulei matematice (T. Horia); Contribuții la valorificarea moștenirii literare (A. Tudor); Accesibilitatea creației literare (M. Ion).

Noutăți editoriale

● **Dezvoltarea muncii de partid pe baze obștești** de I. AL. BOLD (colecția „Construcția de partid și de stat" — Editura Politică);

● **Orientări noi în comerțul românesc** de MIHAI LEVENTE (Editura Științifică);

● **Istoricul orașului Brăila** de CONSTANTIN C. GIURESCU (Editura Științifică);

● **Pe treptele calificării profesionale** de VIOREL MICU (Editura Politică);

● **Căpitanul Pavel Zăgănescu** de JEAN GHELIUC (colecția „Fii ai neamului românesc" — Editura Militară);

● **Avram Iancu** de MARIN MIHALACHE (colecția „Fii ai neamului românesc" — Editura Militară);

● **Albert Einstein** de B. G. KUZNEȚOV (traducere din limba rusă, colecția „Savanți de pretutindeni" — Editura Științifică);

● **Un miliard de analfabeți** de ROBERT DE MONTVALON (traducere din limba franceză; Editura Politică);

● **Noi scufundări fără cablu** de PHILIPPE TAILLIEZ (traducere din limba franceză — Editura Științifică).

CONSTANTIN S. NICOLĂESCU — PLOPȘOR

Joi, 30 mai 1968, a încetat din viață prof. dr. docent Constantin S. Nicolăescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, directorul Centrului de istorie, filologie și etnografie din Craiova, profesor șef de catedră la Universitatea din Craiova.

Născut la 31 martie 1900 în satul Plopșor, județul Dolj, C. S. Nicolăescu-Plopșor a urmat cursurile liceului la Craiova, apoi pe cele ale Facultății de litere și filozofie din București. În anul 1932 își susține teza de doctorat la Universitatea din București. Om de o vastă cultură, s-a dedicat cu pasiune și abnegație activității științifice ca profesor și director al Arhivelor Statului și al Muzeului din Craiova. Încă din anii tinereții, manifestînd o puternică atracție pentru valorile culturale ale trecutului, a întreprins numeroase cercetări arheologice, a fost un entuziast animator al investigațiilor științifice privind epocile străvechi din istoria patriei noastre. Începînd din anul 1951, își desfășoară activitatea științifică în cadrul Academiei, conducînd secția cercetări paleolitice a Institutului de arheologie.

Personalitate multilaterală, C. S. Nicolăescu-Plopșor a publicat numeroase lucrări în domeniul arheologiei, istoriei, etnografiei și folclorului, desfășurînd totodată o meritorie activitate literară și obștească. Puternic legat de meleagurile natale, el a depus o activitate devotată pentru organizarea Centrului de cercetări din Craiova al Academiei, pe care l-a condus pînă în ultimele clipe ale vieții sale.

C. S. Nicolăescu-Plopșor a fost membru al Partidului Comunist Român.

Pentru bogata sa activitate științifică și culturală a fost ales, în 1963, membru corespondent al Academiei și distins cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Prin încetarea din viață a lui C. S. Nicolăescu-Plopșor pierdem un valoros cărturar, un pasionat cercetător al trecutului patriei, un devotat slujitor al științei și culturii românești.

ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

UNIVERSITATEA CRAIOVA

★

Corpul defunctului a fost depus la Institutul de arheologie al Academiei, din str. I. C. Frimu nr. 11, București. Adunarea de doliu va avea loc la institut vineri, 31 mai, la orele 10, iar înhumarea — la Craiova, în ziua de 2 iunie, la orele 14.

Raportul prezentat de A. Dubcek la plenara C.C. al P.C. din Cehoslovacia

PRAGA 30 (Agerpres). — În raportul prezentat la plenara C.C. al P.C. din Cehoslovacia, care se desfășoară la Praga, A. Dubcek, prim-secretar al C.C. al P.C.C., a subliniat că „pentru partid, capitalul cel mai de preț îl constituie faptul că, după plenara din ianuarie, s-a reușit să se recîștige încrederea față de politica noastră. Una din cele mai importante sarcini ale actualei plenare, a arătat vorbitorul, este ca întregul partid să treacă în mod organizat în unitate, la ofensivă, pentru ca prin concluziile, măsurile și activitatea sa energică să se situeze în fruntea mișcării sociale în următoarea etapă nouă. Este timpul să se înfăptuiască în practică așteptările și speranțele poporului și în același timp să se dea un răspuns public hotărît încercărilor de a împiedica mersul nostru înainte".

„Contradicțiile și conflictele procesului actual, a spus el, sînt rezultatul unei crize prelungite, care s-a accentuat în decurs de mai mulți ani. S-au acumulat nenumărate nevoi nerealizate și probleme nerezolvate, la care politica dusă în trecut nu numai că nu a reacționat, ci dimpotrivă, prin acțiunile sale, le-a adîncit".

Primul secretar al C.C. al P.C.C. a arătat că în cursul ultimelor săptămîni au apărut unele fenomene care neliniștesc partidul și opinia publică. „Este vorba de intensificarea tendințelor anticomuniste, de încercările elementelor din opoziție de a trece la forme mai susținute de acțiune. Ca rezultat, se manifestă și o anumită activizare a tendințelor sectariste. Nu avem motive să ne lăsăm provocați pentru a schimba linia din ianuarie, a spus el. Poziția noastră în mecanismul social, de stat și economic, rămîne și de acum înainte hotărîtoare.

Considerăm că principala cale de luptă împotriva forțelor anticomuniste de dreapta o constituie politica pozitivă a partidului, care unește toate forțele politice prosocialiste ale societății la o muncă creatoare pentru dezvoltarea societății noastre.

Capacitatea partidului de a desfășura acțiuni susținute este pusă în primejdie de concepțiile conservatoare și de poziția acelor forțe care, ce e drept, recunosc în vorbe justețea noii politici, dar pînă în prezent nu au înlăturat concepțiile vechi, și prin atitudinea lor față de dezvoltarea socială întrețin nervozitate și neîncredere în politica conducerii partidului, califică în modul cel mai rău orice abatere de la vechea inerție, orice inițiativă mai originală și socialistă. Împotriva acestei activități trebuie să se acționeze în mod hotărît.

Ofensiva politică activă a partidului cere stabilirea unor acțiuni tactice și politice clare pe perioada următoare.

Raportorul a arătat că sarcina actuală principală constă în transformarea calitativă și în dezvoltarea sistemului socialist, în disocierea consecventă a partidului de deformările din trecut, în crearea garanției că actuala situație nu va duce nici la condițiile dinainte de ianuarie, nici la condițiile existente pînă în februarie 1948 și, cu atît mai puțin, la condițiile existente înainte de 1938, ci va duce numai înainte, spre o fază superioară a dezvoltării socialiste.

Subliniind că renașterea consecventă a partidului cere convocarea rapidă a Congresului al XIV-lea, extraordinar, al partidului, primul secretar al C.C. al P.C.C. a propus ca acest congres să aibă loc în septembrie 1968. Sarcina principală a congresului, a arătat el, va fi să confirme calea începută în ianuarie și s-o dezvolte într-o linie politică nouă. Congresul va analiza rezultatele dezvoltării politice, începînd de la Congresul al XIII-lea al P.C.C. pînă la plenara din ianuarie a C.C. al P.C.C. El va stabili acțiunile politice și tactice ale partidului în perioada următoare, al cărui punct de plecare este programul de acțiune al partidului. Congresul va alege noul Comitet Central, care va sta, cu toată autoritatea, în fruntea acțiunilor unite și organizate ale partidului pentru înfăptuirea hotărîrilor congresului. În pregătirea congresului este necesar să fie atras întregul partid, iar în problemele dezvoltării sociale — întreaga opinie publică.

Partidul este ferm hotărît să se curețe de acei care poartă răspunderea pentru deformările din trecut. Pentru aceasta, el va acționa pe baza normelor juridice și partinice. Prezidiul C.C. și întregul popor declară cu toată răspunderea că resping atît atmosfera de isterie, cît și crearea unei atmosfere de neîncredere față de lucrătorii de partid, față de justiție, de organele de securitate și față de conducătorii de stat. Noi spunem fățiș, și acest lucru este conținut și în declarația guvernului, că măsurile revoluționare din cauza cărora a avut de suferit clasa burgheziei, nu vor constitui obiectul vreunei revizuiri, fie că este vorba de măsuri cu caracter economic și politic sau de problema puterii de stat după februarie 1948.

A. Dubcek a fundamentat în amănunțime sarcinile principale ale activității partidului în perioada următoare pe care le-a sintetizat în opt puncte. 1. Evoluția care a început de la plenara din ianuarie este în concordanță cu nevoile renașterii socialismului. De aceea, conținutul politicii noastre trebuie să fie îndeplinirea consecventă a programului de acțiune al partidului. 2. Condiția pentru succesul politicii noastre este întărirea autorității partidului și consolidarea rolului lui conducător. Premisa necesară a rolului conducător al partidului este întărirea unității lui în condițiile respectării depline a principiilor democrației interne de partid. 3. Sarcina noastră primordială este de a crea condiții pentru participarea activă a clasei muncitoare, forța conducătoare a societății noastre, la înfăptuirea transformărilor sociale actuale. 4. Excluderea posibilității ca în afara Frontului Național să fie organizate legal forțe care să facă opoziție programului său socialist. Ne vom opune acțiunilor îndreptate spre formarea unor forțe anticomuniste de opoziție, sub orice formă. 5. Întărirea sistemului juridic socialist ca bază a vieții democratice. Vom căuta să obținem afirmarea cît mai grabnică a legalității care garantează dezvoltarea democrației socialiste. 6. Lucrătorilor din presă, de la radio și televiziune li se cere să contribuie la concentrarea tuturor forțelor societății pentru realizarea programului de acțiune și să apere politica partidului și Frontului Național, să reacționeze împotriva vocilor anticomuniste și antisocialiste. 7. Accelerarea procesului de pregătire a organizării federative a republicii. 8. Apărarea intereselor și nevoilor popoarelor noastre, dezvoltarea tradițiilor naționale, îndeplinirea tuturor obligațiilor și îndatoririlor internaționale, întărirea în spiritul internaționalismului proletar și egalității reciproce a legăturilor frățești și de alianță cu țările socialiste și în primul rînd cu Uniunea Sovietică.

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 1, 2 și 3 iunie. În țară: Vremea devine schimbătoare, cerul va fi temporar noros. Vor cădea ploi locale. Vînt potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6 și 16 grade, iar maximele între 16 și 26 grade. **În București:** Vremea devine schimbătoare. Cerul va fi temporar noros, favorabil ploii slabe. Vînt potrivit. Temperatura ușor variabilă.

Vizitele delegației Partidului Laburist din Marea Britanie

Membrii delegației Partidului Laburist din Marea Britanie, condusă de Jennie Lee, președinta partidului, ministru de stat la Departamentul pentru Educație și Știință, membră în Parlament, au vizitat joi dimineață Universitatea și o grădiniță de copii din Capitală, precum și Complexul studențesc de la Grozăvești.

Seara, Ion Pas, președintele Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, membru al C.C. al P.C.R., a oferit în cinstea oaspeților o masă la restaurantul „Pescăruș". A fost prezent sir John Edward Chadwick, ambasadorul Marii Britanii la București. Joi dimineața, membrii delegației Partidului Laburist din Marea Britanie au participat la o întîlnire cu reprezentanți ai presei din Capitală, organizată la Casa de cultură a I.R.R.C.S., în cadrul căreia și-au împărtășit impresiile din timpul vizitei în țara noastră.

(Agerpres)

Cronica zilei

La invitația Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie a României, joi a sosit în Capitală o delegație a Crucii Roșii a Republicii Populare Mongole, condusă de dr. Lhamsuren, vicepreședinte al organizației.

(Urmare din pag. I)

nei Monroe înseamnă o dură „realitate".

Cu fluxuri și refluxuri determinate de factori conjuncturali, acest antagonism apare ca o constantă în sînul panamericanismului, înainte și după închegarea juridică a sistemului interamerican sub denumirea de O.S.A. Pornind de la constatarea că acest organism regional a servit, în trecut, ca „instrument care favorizează în mod predominant S.U.A.", „La Voz del Mexico" scrie că „numai un sistem eminamente latino-american poate să ne smulgă din situația de verișori săraci și oprimați ai bogatului și puternicului unchi din nord". Opinii asemănătoare se pot întîlni, în prezent, cu tot mai mare frecvență, inclusiv în unele cercuri oficiale latino-americane și exprimă tendințele de eliberare de sub o veche și apăsătoare dominație. Astăzi, inconformismul latino-american capătă contururi tot mai definite și reflectă în fond torentul afirmării naționale în domeniul politic, economic și cultural.

Între altele, conferința interamericană de la Rio de Janeiro, de la care S.U.A. așteptau aprobarea expresă a proiectului de creare a așa-numitei „forțe interamericane" (ca instrument permanent de intervenție contra mișcărilor de eliberare) s-a încheiat fără rezultatul scontat. Latino-americanii au rămas reci la apelurile secretarului de stat, Dean Rusk, despre salvarea „securității continentale", unii dintre delegați replicînd fățiș că tensiunile nu pot fi remediate prin măsuri polițienești, ci prin asigurarea unei dezvoltări economico-sociale corespunzătoare. Ulterior, la reuniunea din Panama, latino-americanii au făcut front comun în ce privește revendicarea unui tratament echitabil pentru produsele lor de export pe piața nord-americană, lucru repetat apoi la conferința președinților de la Punta del Este, unde S.U.A. au fost obligate să-și asume anumite angajamente concrete în acest sens.

Între iluzii și o realitate dură

Totodată, anumite state, în funcție de interesele specifice, ori datorită gradului în care guvernele țin seama de pulsul opiniei publice interne, adoptă orientări particulare într-un sector sau altul. Așa, de exemplu, Mexicul avansează pe linia stabilirii unor restricții în fața capitalului monopolist nord-american. Venezuela aplică un regim de îngrădire a profiturilor companiilor nord-americane care extrag petrol, stimulînd paralel industria petrolieră națională. La rîndul ei, Brazilia desfășoară o veritabilă bătălie — soldată de acum cu succese — în direcția reformulării convențiilor inechitabile în domeniul taxelor de navlu. De la situația de altădată, cînd discuțiile din sînul O.S.A. însemnau un monolog nord-american multiplicat cu 20, acest organism trece printr-o sensibilă evoluție, fiind azi un for de dueluri aproape neîntrerupte.

În multitudinea controverselor din O.S.A. pe temele relațiilor interamericane s-a impus de la un timp încoace, ca subiect principal, proiectul integrării economice latino-americane. Eșecul total al „Alianței pentru progres" și spulberarea iluziilor țărilor latino-americane în posibilitatea de a obține preturi mai bune la produsele de export, a repus pe tapet căutarea de soluții pentru accelerarea dezvoltării. Ca urmare a inițiativelor unor cercuri economice, s-a ajuns la proiectul unei largi piețe economice latino-americane. Inițiatorii susțineau că suprimarea treptată a barierelor vamale va impulsiona comerțul între țările regiunii (în prezent el reprezintă circa 15 la sută din comerțul lor global) și prin asta vor spori resursele necesare avansului economic, în primul rînd industrializării. E foarte greu de afirmat dacă și cînd proiectul unei asemenea integrări și-ar putea atinge scopurile. Atitudinea S.U.A. față de integrarea latino-americană a fost, la început, negativă, ca apoi, pe parcurs, să o aprobe, paralel cu schițarea de măsuri pentru a adapta ideea propriilor interese. Elementul esențial al adaptării constă în participarea S.U.A. la proiectata integrare. Capitalul monopolist al S.U.A. și exponenții săi din sfera politică au înțeles că, în calitate de participanți, integrarea le-ar oferi perspectiva unei maxime mobilități (și prin urmare rentabilități) a investițiilor în America Latină și, pe lîngă aceasta, beneficii sporite de pe urma plasamentului de mărfuri neîngrădit de taxele vamale. Miliardarul Nelson Rockefeller spunea pe șleau că „pentru businesmanul nord-american existența unei pieți mari e la fel de importantă ca și garantarea investițiilor". Sesizînd pericolul acestei noi strategii integrationiste — în primul rînd amenințarea cu înghițirea totală a incipientelor industrii latino-americane, — o serie de lideri politici, între care președintele Mexicului, Dias Ordaz, și cel chilian, Eduardo Frei, au manifestat rezistențe fățișe față de ideea participării S.U.A. la viitoarea comunitate economică, argumentînd că prin asta riscă să se compromită însăși ratiunea inițială a proiectului.

Reuniunea de la Casa Albă, menționată la început, dezvăluia nu numai intenția S.U.A. de a păstra, în propriile mîini, inițiativele pe linia integrării și dirijarea aplicării lor, ci și de a accelera pe cît posibil acest proces pe care marea finanță nord-americană îl aplauda. Dar de la intenții la realizări rămîne de parcurs un teren accidentat. O bună parte dintre invitații președintelui Johnson reprezintă guverne preocupate de dezvoltarea economiei în conformitate cu interesele naționale și această orientare nu se mai rezumă la simple declarații, ci se concretizează tot mai vizibil în măsuri concrete de promovare a eforturilor naționale și de restringere a expansiunii capitalului monopolist străin. Referindu-se la acest aspect al problemei, ziarul venezuelez „La Republica" scrie că „planificatorilor din comisia O.S.A., propusă de președintele Johnson, să se ocupe de aplicarea «cincinalului integrării», le va reveni o misiune imposibilă, aceea de a concilia ireconciliabilul".

SPORT

În ultimul meci al C.C.E. la volei masculin

Spartak Brno a învins pe Dinamo București

Localitatea belgiană La Louvierre — situată la circa 40 km de Bruxelles — a găzduit aseară tîrziu cel de-al treilea meci, decisiv, al actualei ediții a „Cupei campionilor europeni" la volei masculin. Finalistele — Dinamo București, deținătoarea trofeului, și Spartak Brno — susținuseră în prealabil două partide, dar victoria a revenit, pe rînd, fiecărei echipe: la București românilor, la Brno, cehoslovacilor.

Acest al treilea meci, și deci „Cupa campionilor europeni" pe 1968, a fost cîștigat de voleibaliștii echipei Spartak cu scorul de 3—2 (15—13, 12—15, 19—17, 13—15, 15—11).

BOX: Mîine vom cunoaște noii campioni

Ieri am publicat numele primilor 12 finaliști ai campionatelor naționale de box. Astăzi, ca urmare a meciurilor semifinale disputate aseară, vi-i prezentăm pe ceilalți 10 finaliști. Gruiescu și Ciucă își vor măsura din nou forțele în lupta pentru centura de campion la categoria „muscă" (primul l-a învins pe Molnar, iar al doilea pe Iuga). La „pană", centura poate intra în posesia lui Simion (care a cîștigat la puncte în fața lui Drugă) sau a lui Buzuliuc (învingătorul lui Moldovan). Ene și Antoniu (primind deciziile în fața lui Șerban și, respectiv, Dumitrescu) sînt finaliștii categoriei „ușoară". La „mijlocie ușoară", titlul va reveni lui Covaci sau lui Badea, ambii victorioși în semifinale — primul la Călin, iar secundul, prin K.O., la Gănaru. Finaliștii categoriei „semigrea" sînt Monea (care l-a învins pe Constantinescu) și Cimpeanu (superior aseară lui Trandafir).

Ultima reuniune a campionatelor pe 1968 este programată mîine, pe același ring din incinta stadionului „Republicii". Primul gong — la ora 18.

În cîteva rînduri

ÎN CADRUL UNUI CONCURS DE ATLETISM desfășurat la Reykjavik, **islandezul Gudmundur Hermansson** a stabilit un nou record al țării sale în proba de **aruncare a greutății** cu performanța de 18,21 m. De remarcat că noul campion este în vîrstă de 44 de ani și intenționează să participe la Jocurile Olimpice din Mexic.

COMITETUL OLIMPIC AL ETIOPIEI a confirmat participarea sportivilor etiopieni la Jocurile Olimpice din Mexic. Din delegație va face parte și maratonistul **Bikila Abebe**, campion olimpic la Roma (1960) și Tokio (1964).

LA BRUXELLES s-a disputat meciul dintre echipele **Anderlecht și Internazionale Milano**, contînd pentru **„Cupa internațională"** (fostă „Cupa Rappan") la fotbal. Fotbaliștii belgieni au obținut victoria cu **scorul de 3—1 (1—1).**

TENISMENII NOȘTRI LA „ROLLAND GARROS"

Pe terenurile „Rolland Garros" din Paris au continuat ieri campionatele internaționale de tenis ale Franței. În turul trei al probei de simplu masculin, Petre Mărmureanu l-a învins cu 6—1, 7—5, 6—2 pe Lars Olander (Suedia) Ion Țiriac l-a eliminat cu 6—1, 6—2, 6—1 pe francezul Jean Rouyer Ilie Năstase a fost întrecut cu 4—6, 8—6, 7—5, 6—2 de australianul Crealy, iar Sever Dron, jucînd cu profesionistul Andres Gimeno (Spania), a reușit să-i cîștige acestuia primul set cu 7—5. În seturile următoare a cîștigat Gimeno cu 6—1, 6—3, 6—2.

În turneul feminin, Francoise Durr (Franța) a dispus cu 6—1, 6—1 de Carole Sheriff (Australia), în timp ce Ana Dmitrieva (U.R.S.S.) a eliminat-o cu 2—6, 6—3, 8—6 pe Cora Schediwi (R.F.G.).

viaţa internaţională

Mişcările revendicative din Franţa

PARIS 30 (Agerpres). — Concomitent cu marea demonstraţie organizată miercuri după-amiază la Paris de către Confederaţia Generală a Muncii, Partidul Comunist Francez şi Uniunea studenţilor comunişti, la care au participat sute de mii de oameni, au avut loc manifestaţii similare în numeroase localităţi din Franţa.

La încheierea acestor acţiuni de masă, Biroul Politic al Partidului Comunist a dat publicităţii un comunicat în care se arată că manifestanţii „şi-au exprimat aprobarea lor masivă faţă de lupta Confederaţiei Generale a Muncii şi a conducătorilor săi, pentru a obţine satisfacerea revendicărilor lor şi pentru a deschide calea unei politici de progres social şi de democraţie". Poporul francez, se arată în comunicat, cere ca „într-un nou regim clasa muncitoare şi partidul său comunist să-şi ocupe locul ce li se cuvine".

Liderul P.S.U., Mendes France, şi-a precizat într-o declaraţie făcută presei, poziţia sa faţă de actuala situaţie din Franţa, pronunţîndu-se în favoarea creării unui guvern de tranziţie. „Nu voi refuza responsabilităţile care ar putea să-mi fie încredinţate de întreaga stîngă" — a declarat el. Referindu-se la componenţa unui asemenea guvern de tranziţie, el a subliniat că acesta va fi viabil numai dacă „va obţine încrederea tuturor acelora care şi-au manifestat opoziţia faţă de regim. Nu va fi vorba de un guvern neutru, ci de un guvern de acţiune".

Cuvîntarea radiodifuzată a preşedintelui de Gaulle

PARIS 30 (Agerpres). — Joi după-amiază, preşedintele Franţei, Charles de Gaulle, a rostit o cuvîntare radiodifuzată cu privire la situaţia actuală din Franţa. Generalul de Gaulle şi-a anunţat hotărîrea de a continua să conducă treburile statului, în virtutea mandatului pe care îl deţine. El a anunţat, în acelaşi timp, că nu va da curs cererilor cu privire la înlocuirea primului ministru Pompidou.

Apreciind că în prezent nu sînt create condiţii pentru efectuarea referendumului popular, anunţat pentru 16 iunie, generalul de Gaulle a amînat data referendumului.

Preşedintele Franţei a anunţat dizolvarea Adunării Naţionale Franceze şi a comunicat că vor avea loc noi alegeri legislative, la o dată ce va fi stabilită ulterior, în conformitate cu prevederile constituţiei.

Generalul de Gaulle a declarat, de asemenea, că în cazul în care situaţia actuală din Franţa se va menţine, va trebui să adopte şi alte măsuri, în afară de consultarea imediată a populaţiei prin alegeri.

El a cerut ca pretutindeni să se organizeze aşa-zise acţiuni cetăţeneşti care să sprijine guvernul.

În cuvîntarea sa, de Gaulle a încercat să arunce răspunderea pentru actuala situaţie din ţară pe forţele de opoziţie, arătînd că va lua măsuri care să împiedice venirea la putere a forţelor de stînga, în special a comuniştilor.

★

Joi seara a avut loc ultima şedinţă a actualei Adunări Naţionale Franceze, în cadrul căreia s-a dat citire decretului cu privire la dizolvarea Adunării Naţionale Franceze.

Reacţii în cercurile politice franceze

Într-o declaraţie făcută îndată după ascultarea cuvîntării radiodifuzate a preşedintelui, François Mitterrand, preşedintele Federaţiei Stîngii Democrate şi Socialiste, a spus: „Generalul de Gaulle a recurs la un act care constituie un apel la războiul civil. Opoziţia şi stînga îi vor răspunde cu sînge rece şi hotărîre".

Biroul Politic al Partidului Comunist Francez a dat publicităţii un comunicat în care declară: „De Gaulle răspunde printr-o adevărată declaraţie de război muncitorilor în grevă, studenţilor şi cadrelor didactice... Partidul comunist nu a aşteptat acest discurs pentru a cere să se dea poporului cuvîntul în cel mai scurt timp. El se va prezenta la această consultare expunîndu-şi programul de progres social şi de pace şi politica de unitate a tuturor forţelor democratice".

Robert Ballanger, preşedintele grupului comunist din Adunarea Naţională, a apreciat declaraţiile lui de Gaulle drept o provocare care nu va sluji la nimic. „Calmi şi liniştiţi, siguri de forţa lor, muncitorii vor continua să-şi apere revendicările pentru care sînt în grevă, a spus el. Ei vor participa apoi cu şi mai multă forţă şi încredere la campania electorală pentru înfrîngerea actualului regim, care conduce ţara la faliment şi haos.

Într-o declaraţie dată publicităţii joi seara, Partidul Socialist Unificat a arătat că trebuie să se constituie imediat un front comun al tuturor forţelor de stînga. P.S.U. cheamă la organizarea unor mari manifestaţii de stradă „care constituie singurul răspuns posibil la sfidarea preşedintelui", cerîndu-se formarea unui guvern de tranziţie.

Jacques Duhamel, preşedintele grupului centrist din Adunarea Naţională, a declarat că alegerile ar fi „singura ieşire democratică". El a adăugat că trebuie să se dea garanţii că aceste alegeri vor putea avea loc „în mod liber şi democratic".

Confederaţia Generală a Muncii, principala centrală sindicală din Franţa, a dat publicităţii un comunicat în care se spune că „muncitorii îşi vor întări unitatea pentru a dejuca provocările pe care cuvintele şefului statului le anunţă... Dacă tratativele nu au reuşit încă, acest lucru se datoreşte faptului că guvernul s-a străduit să le blocheze. Reluarea lucrului depinde de reluarea tratativelor pe baze susceptibile să convină muncitorilor aflaţi într-o luptă legitimă. Depinde de unirea tuturor forţelor populare dacă puterea personală va fi înlocuită cu o adevărată democraţie".

La rîndul ei, centrala sindicală Force Ouvrière a declarat: „De Gaulle n-a ţinut deloc cont de revendicările şi aspiraţiile milioanelor de muncitori intraţi în mod spontan într-o luptă legitimă, plină de sacrificii. El nu a făcut decît să hotărască menţinerea unei politici condamnate de muncitori, nesoluţionînd astfel conflictul gigantic care răscoleşte ţara. Biroul confederal cere tuturor sindicatelor afiliate la Force Ouvrière şi angajate în acţiune să o continue cu cel mai deplin sînge rece".

Confederaţia Franceză Democratică a Muncii (C.F.D.T.) cheamă pe muncitori să continue lupta pentru apărarea revendicărilor lor legitime, folosind metodele democratice care mai sînt încă la dispoziţia lor, adică acţiunea sindicală şi greva".

Sindicatul naţional al învăţămîntului superior a apreciat că preşedintele „a recunoscut că regimul nu este capabil să găsească o ieşire din actuala situaţie. El proferează ameninţări şi insultă poporul. Sindicatul naţional al învăţămîntului superior cheamă cadrele didactice şi studenţii să intensifice ocuparea localurilor universitare şi să nu cedeze strada grupurilor gaulliste. Universitatea nu are intenţia de a capitula".

În cursul după-amiezii de joi, la Paris a avut loc o întîlnire între o delegaţie a Confederaţiei Generale a Muncii şi reprezentanţii P.C. Francez şi ai Federaţiei Stîngii Democrate şi Socialiste. Într-un comunicat dat publicităţii la sfîrşitul acestei reuniuni, se arată că participanţii la întîlnire şi-au exprimat neliniştea şi îngrijorarea în legătură cu situaţia care s-a creat în prezent şi au hotărît să menţină contactele între ele.

★

Joi după-amiază, pe străzile centrale ale Parisului a avut loc o manifestaţie progaullistă, organizată de formaţiunile actualei majorităţi guvernamentale.

★

Premierul Pompidou a început joi seara consultări în vederea remanierii guvernului său. El s-a întîlnit cu preşedintele Adunării Naţionale, Jacques Chaban Delmas, şi cu ministrul industriei, Olivier Guichard.

DUPĂ ALEGERILE DIN ITALIA

Sărbătorirea succesului forţelor de stînga

ROMA 29 — Corespondentul Agerpres, Giorgio Pastore, transmite: În Piazza San Giovanni din Roma a avut loc un miting la care au participat cîteva zeci de mii de locuitori ai oraşului şi ai suburbiilor Romei. Participanţii au sărbătorit victoria obţinută de Partidul Comunist şi Partidul Socialist Italian al Unităţii Proletare la alegerile politice generale de la 19—20 mai.

Salutîndu-i pe participanţi, Luigi Longo, secretarul general al P.C.I., a subliniat că succesul obţinut în alegeri determină partidul să-şi propună ca sarcină să se întărească şi mai mult, să-şi lărgească legăturile cu masele populare în vederea dezvoltării politicii unitare, promovată de comuniştii. La rîndul său, Enrico Berlinguer, membru al Biroului Politic şi al Direcţiunii P.C.I., a arătat că rezultatul alegerilor parlamentare relevă că Frontul unit al forţelor de stînga a făcut un mare pas înainte. El a arătat apoi că lupta trebuie continuată pe viitor cu şi mai multă energie în vederea rezolvării problemelor celor mai urgente care stau în faţa oamenilor muncii, cît şi pentru triumful liniei politice generale a stîngii.

Acţiunile studenţeşti din Belgia continuă

BRUXELLES 30 (Agerpres). — Pe fundalul crizei guvernamentale, care a intrat în cea de-a 115-a zi, mişcările revendicative din Belgia continuă. Studenţii de la Universitatea din Bruxelles, care ocupă această instituţie de peste o săptămînă, au respins joi propunerile Consiliului de conducere privind încetarea grevei, considerînd că aceste propuneri sînt prezentate într-o „formă ultimativă" care nu-i pot satisface. O situaţie asemănătoare se menţine şi la universităţile din Liège şi Louvain, la Facultatea politehnică a Universităţii din Mons, precum şi la conservatorul regal de muzică. Marea sală de sculptură a Palatului Artelor Frumoase continuă să se afle ocupată de cei aproximativ 100 de artişti în semn de protest împotriva nesocotirii de către autorităţile belgiene a aspiraţiilor artiştilor.

O. N. U.

„Tratatul de neproliferare trebuie să ţină seama de interesele legitime ale tuturor naţiunilor"

NEW YORK 30 Trimisul special Agerpres Nicolae Ionescu transmite: În şedinţa de miercuri după-amiază a Comitetului Politic al Adunării Generale a fost introdus oficial — de către reprezentantul Finlandei, Max Jakobson — proiectul revizuit de rezoluţie, prin care se recomandă adoptarea proiectului tratatului de neproliferare a armelor nucleare. Ambasadorul Finlandei a subliniat, printre altele, în cuvîntul său, că în cursul dezbaterilor din Comitet „a reieşit sprijinul de care se bucură ideea fundamentală a tratatului şi au fost făcute numeroase sugestii valoroase".

„Rezoluţia trebuie să asigure ca tratatul de neproliferare să fie îndeplinit într-un mod care să ţină seamă de interesele legitime ale tuturor naţiunilor" — a declarat în încheiere Max Jakobson.

În continuare a luat cuvîntul reprezentantul Sudanului, Fakhreddine Mohamed, care a arătat că „ţara sa a devenit coautoarea proiectului de rezoluţie prin care se recomandă aprobarea tratatului de neproliferare în actuala sa formă nu pentru că acesta este un instrument ideal ci pentru că socoteşte că el poate elimina pericolul iminent al înmulţirii statelor posesoare de arme nucleare". „Sudanul — a adăugat vorbitorul — ar fi preferat ca tratatul să cuprindă un angajament al puterilor nucleare că vor restrînge producţia de arme atomice şi că nu vor folosi asemenea arme împotriva statelor nenucleare. El şi-a exprimat, în încheiere, convingerea că tratatul va reprezenta „un pas semnificativ" în direcţia dezarmării.

Asupra necesităţii ca tratatul să prevadă măsuri colaterale, concrete, de dezarmare a insistat, în intervenţia sa, reprezentantul Ciprului, Zenon Rossides. „Absenţa oricăror prevederi prin care să fie interzisă proliferarea verticală — a declarat el — constituie un motiv serios de îngrijorare". Subliniind că, totuşi, „nu pot fi ignorate elementele pozitive ale tratatului", ambasadorul cipriot a arătat că ţara sa „va semna şi ratifica tratatul, care trebuie să fie urmat imediat de alte măsuri colaterale de dezarmare".

Reprezentantul Izraelului, Yosef Tekoah, a declarat că ţara sa „consideră un asemenea tratat ca o parte a efortului îndreptat spre dezarmarea generală şi completă" şi a insistat asupra necesităţii îmbunătăţirii prevederilor privind garanţiile de securitate.

Luis Tinoco, reprezentantul statului Costa Rica, subliniind în cuvîntarea sa că „tratatul propus spre examinare nu corespunde pe deplin aspiraţiilor celor care militează pentru dezarmarea generală şi încetarea cursei înarmărilor", şi-a exprimat speranţa că textul final al tratatului va ţine seamă de sugestiile făcute în cadrul dezbaterilor.

La rîndul său reprezentantul Indoneziei, Hadji Abdulgani, a exprimat „sprijinul delegaţiei sale pentru propunerile care au fost făcute în vederea îmbunătăţirii tratatului". „Conferinţa statelor nenucleare trebuie să aibă posibilitatea să îmbunătăţească actualul proiect" — a afirmat el.

Ambasadorul Guatemalei, Roberto Ibarguen, a arătat că „un text revizuit al tratatului, care să fie în mai mare măsură acceptabil şi care să ţină seamă de propunerile constructive făcute în cursul dezbaterilor, ar contribui la sporirea eficacităţii acestui document".

agenţiile de presă transmit:

Ciocniri violente între poliţişti şi studenţi s-au produs la Buenos Aires. La Facultatea de medicină, aproximativ 300 de studenţi au manifestat împotriva guvernului şi oficialităţilor academice. La Facultatea de ştiinţe exacte, o reuniune a 3 000 de studenţi a fost împrăştiată „cu energie" de poliţie. Ca urmare a acestor acţiuni, organizaţiile studenţeşti din mai multe facultăţi au lansat un ordin la grevă.

Tratative bulgaro-nord-vietnameze. La Sofia au început tratativele între delegaţia guvernamentală şi economică a Republicii Democrate Vietnam, condusă de Le Thanh Nghi, membru al Biroului Politic al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, şi delegaţia guvernamentală şi economică a Republicii Populare Bulgaria, condusă de Tano Ţolov, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri.

Aproximativ 7 000 de studenţi de la Facultatea de litere a Universităţii din Madrid au ocupat localurile facultăţii în semn de protest împotriva arestării delegatului lor, Pedro Giralt. În cursul ciocnirilor care au avut loc, 100 de studenţi au fost arestaţi şi mai mulţi demonstranţi au fost răniţi.

La Moscova s-a deschis o sesiune ştiinţifică consacrată celei de-a 150-a aniversări a lui Karl Marx. La sesiune participă activişti de frunte ai mişcării comuniste şi muncitoreşti din Europa, America, Asia şi Africa.

Ministrul învăţămîntului al Republicii Socialiste România, Ştefan Bălan, a fost oaspetele Universităţii din Concepcion, în cadrul vizitei pe care o întreprinde în Republica Chile. El a fost primit de rectorul Universităţii, decani, membri ai corpului profesoral. În aula Facultăţii de litere şi filozofie, în prezenţa unui numeros public, el a conferenţiat despre „Învăţămîntul şi ştiinţa în Republica Socialistă România".

Primul ministru al Norvegiei, Per Borten, a primit delegaţia Seimului polonez, condusă de mareşalul Seimului, Czeslaw Wycech. Cu acest prilej au avut loc convorbiri privind unele probleme ale relaţiilor dintre Polonia şi Norvegia. Parlamentarii polonezi au efectuat, de asemenea, un schimb de păreri cu ministrul afacerilor externe norvegian, John Lyng, în legătură cu situaţia internaţională.

Un avion militar sovietic care efectua un zbor de antrenament deasupra Mării Norvegiei a suferit o catastrofă, a comunicat Ministerul Apărării al U.R.S.S. În comunicatul publicat în ziarul armatei, „Krasnaia Zveszda", Ministerul Apărării exprimă condoleanţe familiilor piloţilor militari care au pierit în catastrofă.

Semnarea programului de colaborare cultural-ştiinţifică între Republica Socialistă România şi Regatul Suediei pe anii 1968—1969 a avut loc miercuri la Ambasada română din Stockholm.

La Berlin a avut loc concertul Berolina, cu concursul artiştilor Operei de stat din Bucureşti. „Am ascultat artişti de operă, scrie „Neues Deutschland", a căror voci au dat o satisfacţie deplină. Artiştii Operei de stat din Bucureşti se situează fără excepţie în primele rînduri ale reprezentanţilor internaţionali ai profesiunii lor".

Acad. Miron Nicolescu, care face o vizită în Austria, la invitaţia prof. univ. Erich Schmidt, preşedintele Academiei de ştiinţe austriece, a avut convorbiri cu conducerea Academiei.

Interpolul a adresat poliţiei daneze cererea de a participa la urmărirea cetăţeanului american James Earl Ray, suspect că ar fi ucigaşul lui dr. Martin Luther King.

O declaraţie în legătură cu vizita întreprinsă de o delegaţie a Comitetului politic al O.U.A. în regiunile din nordul Mozambicului, eliberate de forţele patriotice a fost difuzată la Dar Es Salaam. Declaraţia reafirmă sprijinul O.U.A. pentru lupta de eliberare pe care forţele patriotice din Mozambic, conduse de Frelimo, o duc împotriva trupelor colonialiste portugheze.

Convorbiri între reprezentanţi ai ministerelor de externe din Grecia şi Turcia se desfăşoară la Viena. Sînt analizate probleme ale minorităţilor de origine greacă şi turcă din cele două ţări. Convorbirile de la Viena au fost precedate, în luna martie, de contacte bilaterale la Atena.

Comunicatul comun sovieto-mexican dat publicităţii cu ocazia vizitei oficiale făcute în U.R.S.S. de ministrul de externe mexican, Antonio Carrillo Flores, exprimă satisfacţie în legătură cu relaţiile dintre cele două ţări în diferite domenii, subliniindu-se importanţa dezvoltării şi întăririi lor în viitor. În comunicat se reafirmă că relaţiile dintre state trebuie să se bazeze pe respectarea fermă a independenţei, suveranităţii, integrităţii teritoriale şi a principiului neamestecului în treburile interne.

În Japonia a fost realizat un nou combustibil pentru reactoare nucleare folosit la producerea energiei electrice. Combustibilul este un amestec de plutoniu, cu uraniu natural, şi care poate fi folosit pentru reactorii nucleari. Descoperirea este considerată ca primul pas spre suplinirea necesităţii de import din Statele Unite a uraniului înnobilat 235.

Adoptarea legislaţiei excepţionale în R.F. a Germaniei

Un act contrar intereselor poporului german, păcii şi securităţii internaţionale

Aseară, agenţiile de presă au anunţat că, în pofida opoziţiei unor largi păturI ale populaţiei şi ale tuturor forţelor progresiste şi democratice din R.F.G., Bundestagul a adoptat, în cea de-a treia zi, legislaţia excepţională.

Este cunoscut că valul de proteste împotriva măsurilor antidemocratice preconizate de această legislaţie a cuprins în ultima vreme întreaga Germanie occidentală. Potrivit agenţiilor de presă, de la Kiel, în nordul ţării, pînă la München, în sud, în zeci de oraşe s-au desfăşurat şi continuă să se desfăşoare acţiuni prin care largi păturI ale populaţiei cer să se întreprindă măsuri hotărîte pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor democratice în R.F.G. În semn de puternică împotrivire faţă de adoptarea legilor excepţionale, numeroase întreprinderi din ţară şi-au închis porţile, iar muncitorii au ieşit pe străzi, organizînd demonstraţii şi mitinguri. La majoritatea universităţilor cursurile sînt întrerupte, grupuri de studenţi au declarat greva foamei. La München, Hamburg, Frankfurt, muncitorii demonstrează împreună cu studenţii, cărora li s-au raliat profesorii progresişti. Veştile sosite din diverse oraşe ale R.F.G. semnalează că la mitingurile oamenilor muncii nu s-a îngăduit reprezentanţilor autorităţilor să ia cuvîntul. La Bonn, preşedintele Lübke a fost întîmpinat de o mare mulţime care scanda: „Nu, legilor excepţionale", iar cînd poliţia a înaintat împotriva demonstranţilor, mulţi au strigat: „Iată legile excepţionale în acţiune".

Mişcarea de protest care a cuprins fabricile, uzinele şi universităţile ţării are menirea să demonstreze deputaţilor Bundestagului că marea majoritate a populaţiei active se opune legislaţiei, şi să atragă atenţia că aceşi deputaţi care votează pentru adoptarea acestei legislaţii nu acţionează în numele alegătorilor.

Mişcarea populară împotriva legislaţiei excepţionale se desfăşoară în R. F. a Germaniei din momentul în care conţinutul proiectelor acestor legi a devenit cunoscut. Diverselor organizaţii politice progresiste li s-au adăugat sindicatele, reprezentînd milioane de oameni, studenţimea, un număr tot mai mare de intelectuali. După cum apreciază presa vest-germană, amploarea şi dinamismul actualei efervescenţe sociale, generată de pericolul legilor excepţionale, sînt fără precedent în perioada postbelică în R.F.G.

Legislaţia excepţională înmănunchează un complex de legi care implică schimbarea actualei constituţii, conferind guvernului federal dreptul de a decreta, ori de cîte ori va considera necesar, aşa-numita „stare excepţională", însoţită de aplicarea unor măsuri de constrîngere, inclusiv cu caracter militar. Motivele de decretare a „stării excepţionale" le pot constitui — potrivit acestei legislaţii — atît „primejdii externe", cît şi „conflicte în interiorul ţării". Conform legislaţiei, în perioada aplicării ei, parlamentul, care controlează activitatea guvernului, urmează să-şi reducă simţitor prerogativele, în favoarea puterii executive. Schimbările din constituţie — peste douăzeci — vizează, de asemenea, articolele care proclamă libertatea cuvîntului, a presei şi întrunirilor, secretul corespondenţei, convorbirilor telefonice în sensul anulării şi limitării lor. Legislaţia prevede creşterea simţitoare a rolului forţelor armate şi a poliţiei în viaţa socială şi politică, conferă Bundeswehrului, alături de poliţie, misiunea de a „combate rebeliuni interne", în cazul cînd autorităţile vor considera necesar. În domeniul economic, se prevede posibilitatea intervenţiei în programul de producţie al întreprinderilor, de către forţele care exercită puterea în perioada „stării excepţionale". Se preconizează, totodată, crearea unui aşa-numit „corp al gărzii civile", alcătuit din cîteva sute de mii de oameni, ca forţă auxiliară a armatei regulate, introducerea muncii obligatorii pentru bărbaţi şi femei, limitarea posibilităţilor de alegere a profesiunii şi a locului de muncă, decretarea mobilizării. Clauza constituţională, care prevedea acordarea de drepturi mai largi guvernului în caz de pericol pentru „starea apărării", se raportează acum la noţiunea „starea încordării" care, practic, poate fi invocată cu prilejul oricărui eveniment politic, dînd naştere la măsuri cu caracter militar. Totodată, blocului militar N.A.T.O. îi este rezervat dreptul de a întreprinde, oricînd va considera necesar, măsuri pentru „apărarea" efectivelor şi instalaţiilor sale aflate pe teritoriul vest-german.

În totalitatea ei, legislaţia e interpretată de opinia publică vest-germană ca un mecanism îndreptat spre limitarea drepturilor politice şi sociale ale oamenilor muncii, spre restrîngerea drepturilor şi libertăţilor partidelor şi organizaţiilor progresiste. Aşa cum se arată în opinia publică, aceasta este o măsură care prevede limitarea cea mai drastică — de pînă acum — a drepturilor democratice generale în Republica Federală a Germaniei.

Forţele progresiste şi democratice din R.F.G., reprezentanţi de seamă ai opiniei publice au avertizat nu odată împotriva pericolului ce ar putea decurge din adoptarea legislaţiei excepţionale pentru evoluţia de viitor a vieţii politice din ţară. „Legile excepţionale — arată cunoscutul scriitor vest-german G. Grass — vor exercita în mod inevitabil o influenţă mult mai puternică asupra întregii noastre dezvoltări sociale, decît constituţia". Dr. Heinz Gerter, referentul juridic al Uniunii sindicatelor vest-germane, arăta că prin aplicarea prevederii referitoare la mobilizare, efective mari de oameni ar putea fi consemnaţi în cazărmi, în scopul de a se preveni, de pildă, declanşarea unor greve. Legislaţia excepţională — scrie el — „deschide probabilitatea de a se purcede la acţiuni militare în scopuri ale politicii interne chiar atunci cînd nu există suficiente motive intemeiate şi concrete pentru aceasta". După cum se arată într-un document al sindicatelor vest-germane, „în cazul unor conflicte interne, legile excepţionale au menirea să întărească pumnul puterii de stat şi să frîngă, de pildă, forţa muncitorului grevist". Iar cunoscutul publicist Sebastian Haffner, scrie în „Der Stern": „Libertatea cetăţeanului vest-german este în viitor revocabilă, deoarece odată cu proclamarea stării excepţionale pot fi anulate aproape toate drepturile. Începînd cu alegerea liberă a locului de muncă, trecînd prin eliminarea libertăţii de opinie şi ajungînd pînă la securitatea personală". Încă înainte de a fi adoptată legislaţia, ziarul „Frankfurter Rundschau" relata că Bundeswehrul „învaţă să îndeplinească funcţii poliţieneşti. Tema exerciţiului: lupta de stradă cu opoziţia extraparlamentară".

Personalităţi de seamă ale vieţii publice atrag atenţia că pe lîngă celelalte pericole pe care le poate genera legislaţia excepţională, ea contribuie la creşterea potenţialului militar şi la netezirea drumului spre o dictatură a forţelor militariste. Cunoscutul filozof K. Jaspers arăta că prin adoptarea legislaţiei excepţionale se intenţionează „să se creeze o armă cu ajutorul cărela, în momentul critic, se va putea instaura printr-o singură acţiune dictatura, anula legea fundamentală (Constituţia) şi obţine un regim de constrîngere poliţienească". Prof. dr. Maihofer, rectorul universităţii din landul Saar, declara cu cîteva zile în urmă că această legislaţie „se află în contradicţie cu orice stat ce se bazează pe drept".

Ceea ce atrage atenţia observatorilor e faptul că insistenta şi graba de a obţine aprobarea legislaţiei în Bundestag coincide cu o recrudescenţă a activităţii forţelor de extremă dreaptă pe scena politică vest-germană, cu ascensiunea politică a grupărilor neonaziste, revanşarde, cu intensificarea represiunilor împotriva mişcării democratice şi progresiste. Este cunoscut faptul că Partidul naţional-democrat neonazist şi-a făcut apariţia în majoritatea parlamentelor locale din R.F.G. şi-şi intensifică propaganda demagogică şi acţiunile menite a-i asigura un rol mai însemnat în campania electorală pentru alegerile legislative de anul viitor. Aceste forţe exercită o presiune crescîndă asupra guvernului de la Bonn, încercînd să-şi sporească rolul în elaborarea şi promovarea politicii interne şi externe vest-germane şi s-o îndrepte şi mai mult pe un făgaş contrar intereselor dezvoltării democratice a R.F.G., ale destinderii, păcii şi securităţii în Europa. În istoria Germaniei au mai existat „legi excepţionale" şi este cunoscut faptul că de fiecare dată promovarea lor a constituit implicit un act de favorizare a forţelor retrograde, militariste, care au acţionat împotriva intereselor naţionale fundamentale ale poporului german, împotriva intereselor păcii şi securităţii internaţionale.

Iată de ce nu numai în Germania occidentală, ci în întreaga Europă se manifestă puternic dezaprobarea şi îngrijorarea faţă de acţiunile antidemocratice, antipopulare, menite a facilita ascendenţa forţelor extremiste de dreapta, a cercurilor militariste şi revanşarde pe scara social-politică vest-germană, a reduce drepturile şi libertăţile constituţionale, a înăbuşi dezvoltarea forţelor progresiste din societatea vest-germană. „Legislaţia excepţională — scrie săptămînalul elveţian „Die Weltwoche" — este promovată de forţele de extremă dreaptă, şi aceasta cu o înverşunare cu atît mai mare cu cît creşte opoziţia forţelor democratice". Personalităţi şi organizaţii politice şi obşteşti, ziare de prestigiu din diverse ţări vest-europene şi-au manifestat dezaprobarea faţă de promovarea legislaţiei excepţionale, văzînd în aceasta un act contrar spiritului vremii, intereselor poporului german, ale păcii şi colaborării popoarelor de pe continent. „Concepţia că R.F.G. trebuie să aibă la îndemînă, alături de constituţie, o legislaţie de stare excepţională pentru a se putea descotorosi de aparatul democratic şi pentru a putea stringe frînele, constituie fără îndoială o mostenire îngrijorătoare de pe urma războiului rece" — scrie revista elveţiană citată mai sus.

Asemenea măsuri provoacă, în mod legitim o vie nedumerire şi dezaprobare şi în rîndul opiniei publice din ţara noastră, care a avut de suferit de două ori de pe urma politicii agresive a imperialismului militarist german. Pentru R. F. a Germaniei organizarea unei vieţi social-politice democratice, bazată pe respectarea dreptului şi libertăţilor cetăţeneşti, este — după părerea poporului român — o necesitate vitală, decurgînd din însăşi situaţia sa în Europa, din obligaţia ce-i revine din acorduri internaţionale. Pentru opinia noastră publică apare evident faptul că poate servi interesele poporului german o organizare politico-statală, un sistem de legi care să întărească bazele democraţiei, să împiedice renaşterea forţelor care au provocat atîtea suferinţe popoarelor Europei şi distrugerea unor valori inestimabile ale civilizaţiei. Fără îndoială că în momentul intensificării activităţii forţelor retrograde în R.F.G., erau de aşteptat măsuri contrare celor preconizate de legislaţia excepţională, şi anume măsuri care să oprească ascensiunea acestor forţe, care să încurajeze şi să dea cîmp liber de manifestare forţelor progresiste ale societăţii, inclusiv partidului comunist, exponent al intereselor proletariatului, al păturilor largi muncitoare.

Opinia publică din România, profund îngrijorată de evenimentele care marchează intensificarea activităţii curentelor de extremă dreaptă, militariste şi revanşarde din Germania occidentală îşi exprimă dezaprobarea şi protestul în legătură cu adoptarea legislaţiei excepţionale. Poporul român urmăreşte cu atenţie deosebită şi sprijină lupta forţelor progresiste împotriva tendinţelor de restrîngere a drepturilor fundamentale ale populaţiei, pentru asigurarea dezvoltării democratice a R.F.G., în interesul poporului german, al păcii şi securităţii în Europa.

Al. CIMPEANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii